

Euroopan investointipankkiryhmä • Euroopan investointipankkiryhmä • Euroopan investointipankkiryhmä • Euroopan investointipankkiryhmä

Osa I

Toimintakertomus ja yritysvastuu

Euroopan investointipankkiryhmä • Euroopan investointipankkiryhmä • Euroopan investointipankkiryhmä • Euroopan investointipankkiryhmä

Osa I

Toimintakertomus ja yritysvastuu

EIP-ryhmän vuosikertomukseen 2008 kuuluu kolme eri osaa:

- Toimintakertomus ja yritysvastuu, jossa esitellään EIP-ryhmän kuluneen vuoden toimintaa ja tulevaisuudennäkymiä
- Tilinpäätöskertomus, jossa esitellään EIP-ryhmän, EIP:n, Cottonoun investointikehyksen, FEMIP-erityisrahaston, Afrikan infrastruktuurien erityisrahaston ja EIR:n tilinpäätökset liitetietoineen
- Tilastokertomus, jossa esitellään luettelomuodossa EIP:n rahoittamat hankkeet, varainhankinta vuonna 2008 sekä EIR:n hankeluettelo. Se sisältää myös yhteenvetotaulukoita tilivuodelta ja kuluneelta viiden vuoden jaksolta.

Vuosikertomus on luettavissa myös EIP:n Internet-sivuilta (www.eib.org/report).

EIP-ryhmä: Tärkeät luvut

Euroopan investointipankki

<i>Toiminta vuonna 2008</i>		<i>(milj. e)</i>
Hyväksytyt lainahankkeet		59 292
Euroopan unioni		53 191
Kumppanusmaat		6 101
Allekirjoitetut lainasopimukset		57 625
Euroopan unioni		51 480
Kumppanusmaat		6 145
Ulosmaksetut lainat		48 614
Euroopan unioni		44 229
Kumppanusmaat		4 384
Varainhankinta (ennen swap-sopimuksia)		59 497
Päävaluutat (Euro, GBP, USD)		51 225
Muut valuutat		8 272
Tilanne 31.12.2008		
Lainakannat ja takaukset		
Lainat omista rahoitusvaroista		350 289
Takaukset		262
Rahoitus budjettivaroista		1 593
Pitkät, keskipitkät ja lyhyet lainat		266 989
Omat varat		35 718
Taseen loppusumma		325 761
Tilivuoden tulos		1 651
Merkitty pääoma		164 808
<i>siitä maksettu osuus ja maksettava osuus</i>		<i>8 240</i>

Euroopan investointirahasto

<i>Toiminta vuonna 2008</i>		
Allekirjoitetut sopimukset		2 552
Pääomasijoitukset (32 rahastoon)		409
Takaukset (23 takausta)		2 143
Tilanne 31.12.2008		
Sopimusten kanta		15 867
Pääomasijoitukset – hallinnoitavat varat (299 rahastoa)		3 534
Takaukset – positiot (189 takausta)		12 333
Kumulatiivinen kertymä allekirjoitetuista sopimuksista		
Pääomasijoitukset (299 rahastoon)		4 754
Takaukset (189 takausta)		13 017
Omat varat		1 011
Taseen loppusumma		1 076
Tilivuoden tulos		35
Merkitty pääoma		2 865
<i>siitä maksettu osuus</i>		<i>573</i>

Sisältö

EIP-ryhmä: Tärkeät luvut	2
Pääjohtajan katsaus	4
Toimintasuunnitelma 2009–2011	6
EIP-ryhmän toiminta 2008	9
⇒ Euroopan unionin tasapainoinen kehitys	10
⇒ Tietotalouteen valmistautuminen	12
⇒ Ympäristön kestävä kehitys	14
⇒ TEN: Euroopan liikenneverkot	16
⇒ Tukea pienille ja keskisuurille yrityksille	18
⇒ Kestävä, kilpailukykyinen ja varma energiahuolto Euroopalle	20
⇒ EIP:n lainanantovaltuudet EU:n ulkopuolelle	23
⇒ EIP:n lainanotto: Johtava täysivaltainen toimija kansainvälisillä velkamarkkinoilla	28
Hallinto	30
⇒ Vastuullinen yritystoiminta EIP:n näkökulmasta	31
⇒ Ympäristöjalanjälki ja vastuullinen toiminta	32
⇒ Yhteistyösuhteet muihin toimijoihin	34
⇒ Toiminnan avoimuus ja vastuullisuus	36
⇒ EIP:n sääntömääräiset hallintoelimet	38
⇒ EIP:n hallitus	42
⇒ Organisaatorakenne	43
⇒ EIR:n sääntömääräiset hallintoelimet	44

Pääjohtajan katsaus

Finanssikriisillä on dramaattiset vaikutukset paitsi rahoitussektoriin myös koko talouteen. Kriisi koskettaa hyvin monia tavallisiakin ihmisiä yhtä lailla jokaisessa jäsenmaassa.

Siksi onkin aivan luonnollista, että osakkaamme, Euroopan unionin 27 jäsenvaltiota, pyysivät meitä tekemään enemmän ja etenemään nopeammin yritysten auttamiseksi ja talouden elvyttämiseksi. EIP lisäsi huomattavasti lainanantoa vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä allekirjoitettujen lainasopimusten noustessa kaikkiaan peräti 57 miljardiin euroon. Se merkitsee 21 prosentin kasvua vuoteen 2007 verrattuna. Lainoja käytettiin samalla ajanjaksolla 10 miljardia euroa ennakoitua enemmän toteutuneiden maksatusten ollessa vuoden lopussa 49 miljardia euroa. Kasvu painottui ennen kaikkea pk-yritysten lainoihin, jotka Ecofin-neuvoston pyynnöstä lisäntyivät 42 prosenttia vuoteen 2007 verrattuna.

Harkitsevan rahoituspolitiikkamme ansiosta finanssikriisin vaikutukset EIP:hen ovat olleet vähäisiä. Me olemme onnistuneet jopa hieman kasvattamaan vuotuista tuottoa. Pankin omat varat kasvoivat 6,9 prosenttia 36 miljardiin euroon. Se merkitsee Basel II -säännösten mukaan 35,5 prosentin vakavaraisuussuhdetta. Tämä erityisen korkea taso havainnollistaa EIP:n taloudellista vahvuutta. Vahva vakavaraisuus on entistäkin arvokkaampaa varsinkin näinä vaikeina ja epävakaina aikoina ja EIP:n osakkaiden kehottaessa pankkia lisäämään luotonantoa tuntuvasti.

Osakkaamme katsoivat myös aiheelliseksi parantaa pankin rahoitusedellytyksiä vielä nykyisestä aikaistaessaan pääoman korotusta, joka alun perin oli tarkoitus toteuttaa vuonna 2010. EIP:n pääoma on 1. huhtikuuta 2009 yhteensä 232 miljardia euroa. Pääomakorotuksen ansiosta EIP voi lisätä luotonantoa merkittävästi nyt eletävän kriisin aikana, kun tarve on suuri.

Tämä ei tietenkään tarkoita, että me voimme rahoittaa mitä tahansa. Pitkäaikaisia lainoja myöntävänä Euroopan unionin rahoituslaitoksena EIP rahoittaa ainoastaan elinkelpoisia hankkeita, jotka myötävaikuttavat unionin tavoitteiden saavuttamiseen sekä täyttävät ase-

tetut tekniset, taloudelliset ja ympäristönsuojelulliset kelpoisuuskriteerit.

EIP noudattaa hallintotavassaan Euroopan unionin sääntöjä ja G20-ryhmän määrittämiä suuntaviivoja. Pestosten torjunta, korruption ehkäisy, sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estäminen ovat olennainen osa hankkeiden arviointia ja seuranta. Eräissä maissa, joissa väärinkäytösten riski on suuri, me käytämme apuna myös lahjonnanvastaista työtä tekevän Transparency International -järjestön asiantuntemusta. Pankin compliance-toiminto kiinnittää näihin näkökohtiin erityistä huomiota. Sen kanta otetaan vakavasti huomioon hankkeita arvioitaessa ja johtaa toisinaan rahoitushakemuksen hylkäämiseen. G20-ryhmän toivomuksesta EIP on päättänyt tarkistaa ulkomaisia offshore-keskuksia koskevaa politiikkaansa yhdessä muiden kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa.

EIP:n hallituksen jäsenten palkat noudattavat hyvin tarkasti Euroopan komission jäsenten palkkatasoa. Palkan lisäksi ei tule bonuksia tai muita etuja. Pankin henkilöstön palkkiojärjestelmä perustuu organisaation, ryhmän ja yksilön tuloksellisuuteen. Maksettavien palkkioiden kokonaismäärä kytkeytyy ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen ja ylittämiseen, eli keskeisiin suorituskykymittareihin, jotka hallintoneuvosto vahvistaa vuosittain. Ylimmät johtajat voivat saada palkkiota 2,38–3,90 kuukautta peruspalkasta, eli alle yhden kolmasosan vuosipalkasta.

Kriisiin voi reagoida kahdella tavalla. Joko ajatellaan, että «jokainen huolehtikoon itsestään», tai sitten lisätään käytännön yhteistyötä kaikkien yhteiseksi hyödyksi. EIP:n omistajat ovat valinneet jälkimmäisen tien. Ja me haluamme olla mukana antamassa oman panoksemme.

Philippe Maystadt
Euroopan investointipankkiryhmän pääjohtaja

Toimintasuunnitelma 2009–2011

EIP:n yksityiskohtainen liiketoimintasuunnitelma tuleville vuosille esitellään julkisessa asiakirjassa Corporate Operational Plan, joka koskee vuosia 2009–2011. Eurooppa-neuvoston sekä EU:n talous- ja rahoitusasioiden neuvoston (Ecofin) ja samalla osakkaidensa pyynnöstä EIP käy joustavin keinoin vastaiskuun pankkisektorin kriisin ja yleisemminkin EU:n talouskriisin taltuttamiseksi.

Käytännössä tämä merkitsee sitä, että EIP-ryhmä tehostaa toimintojaan nopeassa aikataulussa. Vuosien 2009 ja 2010 tavoitteena on **luotonannon kasvattaminen noin 30 prosentilla** edellisvuosien tasosta suurin piirtein 66–67 miljardiin euroon.

EIP:n keskeiset panostusalueet Euroopan unionissa ja jäsenyyteen valmistautuvissa maissa pysyvät ennallaan. Pankin strategiset päämäärät ottavat huomioon EU:n politiikan tavoitteet kuudella eri osa-alueella, jotka ovat: taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus ja lähentyminen; tietotalouteen siirtyminen; Euroopan laajuisten verkkojen

(TEN) kehittäminen; pienten ja keskisuurten yritysten tukeminen; ympäristönsuojelu ja ympäristön tilan parantaminen sekä kestävien yhdyskuntien edistäminen; kestävä, kilpailukykyinen ja varma energiahuolto.

Rahoitusvälittäjien kautta tehtävää luotonantoa pienille ja keskisuurille yrityksille kasvatetaan 50 prosentilla tulevien kahden vuoden aikana vuotuisen lisärahoituksen noustessa 2,5 miljardiin euroon. Lisäksi kehitetään uusia rahoitustuotteita ja -instrumentteja, jotka toimivat riskinjoon periaatteella siten, että välittäjäpankit ovat kantamassa tappioriskiä. Energiarahoitusta ja muuta ilmaston muutokseen liittyvää rahoitusta lisätään 6 miljardilla eurolla vuodessa. Tähän sisältyy Euroopan puhdas liikenne -rahoitusmekanismi (European Clean Transport Facility), joka on suunnattu auto- ja kuljetusteollisuudelle, niiden alkuperäisille tuotevalmistajille ja laitetoimittajille. Ohjelmasta rahoitetaan merkittäviin hiilidioksidipäästöjen vähennyksiin tähtääviä tutkimus- ja tuotekehityksestä innovaatiomenoja, ja lisäksi alan infrastruktuurin ja tuotantolaitosten aineellisia investointeja. Koska meneillään olevalla kriisillä voi olla joihinkin jäsenvaltioihin suhteettomat vaikutukset, pankki lisää konvergenssitavoitetta tukevaa rahoitustaan 2,5 miljardilla eurolla vuodessa. Osa lisärahoituksesta käytetään limiittiluottoihin, jotka myönnetään paikallisille pankeille edelleen lainattaviksi lähentymisalueiden pk-yrityksiin.

Samaan aikaan EIP jatkaa hallittua **riskinottoa lisäärvon tuottamiseksi**. Kehittämällä tuotevalikoimaansa ja menettelytapojaan kuuden yleisen päätavoitteen puitteissa ja tukemalla EU:n toimia ilmastonmuutoksen torjumiseksi pankki voi mer-

EIP-ryhmän toimet Euroopan unionin taloustilanteen viimeaikaisen kehityksen johdosta

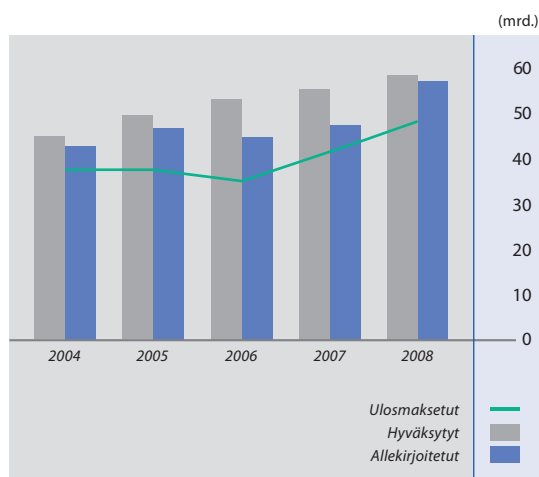
(Kaikki summat miljardia euroa)

	Ajan-jakso	EIP-ryhmän vuosirahoitus			EIP-ryhmän rahoitus koko ajanjaksona		
		Ennakoitu	Lisä-rahoitus	Yhteensä	Ennakoitu	Lisä-rahoitus	Yhteensä
Pk-yritykset	2008-2011	5,0	2,5	7,5	20,0	10,0	30,0
Keskisuuret yhtiöt (Mid Cap)	2009-2010	-	1,0	1,0	-	2,0	2,0
Energia, ilmastonmuutos, infrastruktuuri	2009-2010	12,4	4,0	16,4	24,8	8,0	32,8
Puhdas liikenne	2009-2010	2,0	2,0	4,0	4,0	4,0	8,0
Lähentymisrahoitus	2009-2010	17,0	2,5	19,5	34,0	5,0	39,0
Joustovaraus	2009-2010	-	3,0	3,0	-	6,0	6,0
Yhteensä			15,0			35,0	

kittävästi kasvattaa toimintansa lisäarvoa. Palvelut kohdennetaan tarveperusteisesti, ja niihin voi kuulua luotonantoa, teknistä apua, kumppanuusohjelmia, innovatiivisia liitännäistuotteita, korostunutta asiakaslähtöisyyttä ja alueellisia toimipisteitä. Tämä strategia edellyttää myös teknisesti vaativia operaatioita. EIP toteuttaa tehtävänsä yhteistyössä uusien toimijoiden kanssa, jotka edistävät taloudellisesti ja rahoituksellisesti kannattavia investointihankkeita. Rahoitustoimiin liittyvät riskit arvioidaan järjestelmällisesti ja varmistetaan, että niiden tehokkaaseen hallintaan on käytettävissä tarvittavat toimintaperiaatteet, menetelmät ja resurssit, joiden avulla haastavat tulostavoitteet on mahdollista saavuttaa.

Luotonannon voimakas kasvu Euroopan unionissa ei vähennä EU:n ulkopuolista rahoitusta. EIP toteuttaa edelleenkin vuonna 2006 tehtyä neuvoston päätöstä pankin ulkoisista lainavaltuuksista sekä tarkistettua Cotonoun kumppanuussopimusta kaikkiaan yli 150 maassa. Strategiset tavoitteet vaihtelevat liittymistä valmistelevalta tuesta yksityissektoriin, rahoitussektori ja infrastruktuurien kehittämiseen, energiahuoltovarmuuden turvaamiseen, ympäristön kestäväan kehitykseen ja EU:n alueellisen läsnäolon tukemiseen.

Hyväksytyt, allekirjoitetut ja ulosmaksetut lainat (2004-2008)

EIP:n omaa varainhankintaa on lisättävä rinnakkain kasvavien luotonannon tavoitteiden kanssa. Vuoden 2009 tavoitteena on nostaa rahoitusta pääomamarkkinoilta 70 miljardia euroa, kun vuoden 2008 vastaava summa oli 59,5 miljardia. Lisärahoituksen hankinta on pankille haastava tehtävä nykyisessä erittäin vaikeassa varainhankintaympäristössä.

EIP:n
hallintoneuvosto

Kasvavilla luotonantotavoitteilla on myös vaikutusta **EIP:n pääomaan**, joka tällä hetkellä on lähes 165 miljardia euroa. EIP:n velkarajaksi asetettu 250 prosentin gearing-aste ei salli mahdollisuuksia uusien luottojen myöntämiseen. Tämän takia pankin osakkaat, tarkemmin sanoen EU:n jäsenvaltiot ovat päättäneet korottaa pankin pääomaa huhtikuussa 2009. Merkitty pääoma korotetaan silloin 232 miljardiin euroon, ja maksetun pääoman osuus on edelleen viisi prosenttia merkitystä pääomasta. Maksetun pääoman korotus toteutetaan siirtona EIP:n muista rahastoista, joten korotus ei rasita jäsenvaltioiden kansallisia budjetteja. Pääoman korotus ja hyvä taloudellinen tulos (tulos vuodelta 2008 oli 1,65 mrd. e) varmistavat sen, että pankki voi jatkossakin toimia vakaalta pohjalta ja edistää parhaalla mahdollisella tavalla Euroopan talouden elpymistä.

EIP-ryhmän toiminta 2008

Euroopan unionin tasapainoinen kehitys

EU:n koheesiopolitiikka muodostuu kolmesta tukipilarista: lähentymisestä, alueiden kilpailukykyvystä ja työllisyydestä sekä Euroopan alueellisesta yhteistyöstä. Lähentymisen eli konvergenssitavoitteen päämääränä on edistää kasvulle suotuisia olosuhteita ja tekijöitä, jotka johtavat köyhimpien jäsenvaltioiden ja alueiden todelliseen lähentymiseen unionin sisällä. Tämä tavoite saa huomattavaa rahoitustukea rakenne- ja koheesiorahastoista, ja se on myös yksi EIP:n päätavoitteista. Lähentymishankkeisiin myönnettyt lainat olivat 2008 määrällisesti yhteensä 21 miljardia euroa eli 41 prosenttia unionialueelle suuntautuvasta luotonannosta.

Konvergenssitavoitetta tukeva EIP-rahoitus keskityi erityisille **lähentymisalueille**, jotka on määritelty EU:n koheesiopolitiikassa vuosille 2007–2013. Nämä ovat EU27-maiden 113 köyhintä aluetta, joiden väestömäärä on 190 miljoonaa henkilöä. Rakennerahastojen ohjelmaraaha koheesiopolitiikan koko seitsenvuotisella ohjelmakaudella on käytävissä yhteensä 347 miljardia euroa, minkä lisäksi EIP:ltä on luvassa toimintaa tukevaa synergiarahoitusta tulevana vuosina arviolta 40 prosenttia vuotuisesta luotonannosta. Vallitsevan finanssi- ja talouskriisin taltuttamiseen tähtäävään toimenpidepakettiin kuuluu myös EIP:n suunnitelma tukea niitä jäsenvaltioita, joihin kriisi on vaikuttanut suhteettoman voimakkaasti. Tätä varten EIP kasvattaa köyhien alueiden lähentymisrahoitusta 2,5 lisämiljardilla vuosina 2009 ja 2010 kumpaisenakin. Järjestelmä on jo käytössä uusissa jäsenvaltioissa, joissa EIP:n lainojen ja muun kansainvälisen rahoituksen

yhdistelmiä suunnataan erityisesti alueen pienille ja keskisuurille yrityksille.

Rakenneohjelmärahoitus, jonka avulla EIP osallistuu osarahoittajana pääasiassa lähentymisalueilla toteutettavien EU:n rakennerahastojen tukemien strategisten investointihankkeiden rahoitukseen ohjelmakaudella 2007–2013, vauhdittui vuonna 2008. Ohjelman puitteissa tehtiin 11 rahoitusoperaatiota, joiden vuoden aikana hyväksytyt lainasumma oli yhteensä 4,6 miljardia euroa, kun vastaavasti 2007 lainoja hyväksyttiin 3,5 miljardia euroa. Kasvu on sitäkin suurempi verrattuna vuosiin 2000–2006, jolloin rakenneohjelmaluottojen määrä koko ohjelmakaudella nousi 4,8 miljardiin euroon.

Hyvä esimerkki pankin ja rakennerahastojen yhteistyöstä vuonna 2008 on 1 miljardin euron laina, jolla rahoitettiin Romanian kansallista osuutta ensisijaisen investointihankkeiden toteutuksessa. Lainan täydentää ohjelmakaudelle 2007–2013 myönnettävää EU-rahoitusta. Hankkeet liittyvät ennen kaikkea liikenteen infrastruktuuriin ja ympäristöön, kuten luonnonsuojelualueiden säilyttämiseen, energia-toimialaan ja jätevesihuoltoon. Yksittäisten hankkeiden hallinnointiin ja toteutukseen annetaan myös teknistä apua, joka täydentää JASPERS-ohjelman tukea hankkeen valmistelun alkuvaiheisiin. Yksi lainan erityispiirteistä on mahdollisuus 250 miljoonan euron ennakkonostoon, jolla voidaan vauhdittaa valikoitujen hankkeiden toteutusta.

EIP pitää lähentymisrahoitusta ensisijaisena tehtävänä. Tästä erityisluonteesta johtuen pankin toi-

Lähentymisrahoitus EU:ssa

Allekirjoitetut lainat toimialoittain 2008

(milj.)

	Summa	%
Liikenne- ja viestintäinfrastruktuuri	8 518	48
Energia	2 297	13
Kaupunkisuunnittelu	2 131	12
Vesi, sanitaatio, jätehuolto	1 455	8
Terveystuolto, koulutus	1 347	8
Teollisuus	1 170	7
Muut palvelut	909	5
Yksittäiset lainat yhteensä	17 827	100
Lähentymisalueiden limiittiluotot	3 192	

menpiteet vaihtelevat suuresti sekä kooltaan että laajuudeltaan. EIP voi rahoittaa **kaikilla talouden eri sektoreilla** kohdealueiden pieniä ja keskisuuria investointeja, suuria yksittäisiä hankkeita tai myöntää puiteluottoja, joita voidaan käyttää useisiin eri investointeihin monilla eri aloilla. Monet lähentymisalueille myönnettyistä lainoista tukevat myös muita ensisijaisia tavoitteita. Vuonna 2008 lähentymisalueille kohdistui 36 prosenttia EU-alueen yksittäisistä lainoista tietotalouden kehittämisen hyväksi, samoin kuin 44 prosenttia ympäristöluotoista, 53 prosenttia Euroopan laajuisten liikenneverkkojen ja 49 prosenttia energiahankkeiden lainoista.

JASPERS-ohjelma (*Joint Assistance to Support Projects in European Regions*, Euroopan alueiden hankkeille annettava yhteinen apu) on keskeinen työväline Euroopan komission, EIP:n, Euroopan jälle rakennus- ja kehityspankin (EBRD) ja vuodesta 2008 alkaen myös KfW Bankengruppen välisessä yhteistyössä. JASPERS-työryhmä koostuu lähes 60 asiantuntijasta, joista osa on omien laitostensa tehtävään nimeämiä. Sen tehtävänä on auttaa 12 uut-

ta jäsenvaltiota esittämään liiketaloudellisesti kannattavia hankkeita ja sitä kautta saamaan entistä nopeammin ja tehokkaammin käyttöön huomattavia rakennerahastoavustuksia. Työryhmän toimipaikkoina ovat sekä EIP:n Luxemburgin pääkonttori että useat aluetoimistot. Kaikkiaan 82 uutta JASPERS-hanketta valmistui vuoden aikana. Niiden lisäksi arviolta 280 hankkeen avustaminen jatkui tiiviinä. Käytännössä tämä johtaa 51 miljardin euron investointeihin sen jälkeen, kun Euroopan komission on antanut toimenpiteille hyväksyntänsä. Ohjelman alusta, vuodesta 2006 alkaen ohjelmassa ovat painottuneet liikenneverkkojen kehittäminen, ympäristön tilan parantaminen sekä energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian käyttöä lisäävät investoinnit.

Tietotaloutteen valmistautuminen

Lissabonin agendan kunnianhimoisena tavoitteena on rakentaa kilpailukykyinen, innovatiivinen ja tietoon perustuva yhteiskunta, joka kykenee kestävään kasvuun, luomaan enemmän ja parempia työpaikkoja sekä parantamaan sosiaalista yhtenäisyyttä. EU-maihin vuoden 2008 jälkipuoliskolla täydellä voimalla iskenyt finanssi- ja talouskriisi on ohittanut tärkeislistalla tämän tavoitteen. EIP on silti pystynyt lisäämään määrätietoisesti tulevaisuussuuntautuvien koulutus-, tutkimus- ja innovoinnin investointien rahoitusta. Luotonanto tähän tarkoitukseen oli vuoden 2008 lopussa 12,4 miljardia euroa oltuaan edellisvuonna vastaavasti 10,3 miljardia euroa.

Etenkin nyt eletävän kriisin aikana on erityisen tärkeää kannustaa pitkäaikaisia investointeja niillä **talouden osa-alueilla, joista on eniten hyötyä tuleville sukupolville** ja jotka eivät jätä heille velkataakkaa vain lyhytaikaista etua tuottavista investoinneista.

EIP on ollut mukana tukemassa tietotaloutta jo vuodesta 2000 asti. Lissabonissa maaliskuussa 2000 kokoontunut Eurooppa-neuvosto kehotti jäsenvaltioita, Euroopan komissiota ja Euroopan investointipankkia tehostamaan investointeja tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan (T&K&I), koulutukseen sekä tieto- ja viestintätekniikkaan (TVT). Pian tämän jälkeen pankki asetti tietotalouden kehittämisen yhdeksi päätavoitteistaan. Samalla kun EIP on kerännyt lisää asiantuntemusta ja kokemusta alalta, EIP-rahoitusta on suunnattu yhä enemmän paljon lisäarvoa tuottaviin teknologiahankkeisiin, joita kannattaa tukea EU-tasolla. Aiemmin hankitusta kokemuksesta oli hyötyä, kun pankki perusti

yhdessä komission kanssa uuden riskinjakorahoitusvälineen (**Risk Sharing Finance Facility**) vuonna 2007. Tämän luottoriskien jakoon perustuvan järjestelyn avulla parannetaan sellaisten toteuttajien korkean teknologian hankkeiden mahdollisuuksia saada lainarahoitusta EIP:stä, joiden kokonaisriski on alhaisella investment grade -tasolla tai jopa alle investment grade -tason. Erityisesti rahoitusmekanismi soveltuu sellaiseen tutkimukseen ja teknologiseen kehittämiseen liittyviin hankkeisiin, joissa riski on suuri.

Kriisin vaikutusten levitessä riskinjakoon perustuvat rahoitustuotteet osoittautuivat erityisen ajankohtaisiksi. EIP antoi vuoden aikana käyttöön yhteensä 1 miljardin euron lainat, joissa riskit on jaettu. Kun yksityisten yritysten uuden rahoituksen saanti perinteisiltä pankkikumppaneilta ja pääomamarkkinoilta muuttui entistä ongelmallisemmaksi, ne hyödynsivät EIP:n rahoitustarjontaa. Tämä selittää ainakin joltain osin tietotaloutteen myönnettyjen lainojen kasvua 2008. Koko riskinjaon rahoitusmekanismin käytössäolon ajan rahoitus on jakautunut varsin tasan biotieteisiin, energia-alalle, teknisille aloille, TVT-investointeihin sekä riskiä jakaviin limiittiluottoihin, joita myönnetään rahoituksen välittäjille korkean teknologian pk-yritysten tukemiseen.

Jo aiemmin vuonna 2008 Eurooppa-neuvostot olivat uudistaneet Lissabonin strategiaa erityisesti EU:n talouden tärkeimpien puutteiden korjaamiseksi. Havaitut puutteet liittyivät esimerkiksi elinikäiseen oppimiseen, T&K-menoihin, pk-yrityksiin, energia-alaan ja ilmastonmuutokseen varautumi-

Tietotalous

Allekirjoitetut lainat*

	(milj.)	
	2008	2000-2008
Tutkimus ja kehitys	7 142	37 216
Koulutus	2 599	15 421
Innovaatiot ja TVT- infrastruktuuri	2 081	14 028
Yhteensä	12 432	68 421

* Huom. Koska kaikkia lainoja ei ole sijoitettu johonkin alaluokkaan, eri alaluokkien yhteenlaskun tulos ei ole yksittäisten lainojen summa.

seen, joiden hyödyt pitkällä ajalla ovat merkittävät. Kesäkuussa 2008 pidetty EIP:n valtuuston vuosikokous päätti, että pankin on oltava jatkuvasti mukana tietotalouden rakentamisessa. EIP:n nykyisen luotonannon painopiste on **”tietokolmiossa”**, joka käsite kuvaa koulutuksen, tutkimuksen ja innovaatiot saman kolmion kärkinä. Ovathan koulutus ja tutkimus onnistuneen innovaatiotoiminnan perusedellytyksiä. Vaikka käsillä oleva taloustilanne vaatii välittömiä toimia, samalla selkeästi myönnetään myös aineettomien toimintojen ja investointien merkitys talouden pitkän aikavälin kasvun kannalta. Näitä ovat muun muassa korkeakoulujärjestelmän uudistukset, tutkijoiden liikkuvuus, T&K ja immateriaalioikeudet. Etenkin nykytilanteessa, jossa työttömien lukumäärä kasvaa nopeasti, tietokolmiota tukevat toimet voivat viime kädessä auttavat taistelemaan köyhyyttä, sosiaalista syrjäytymistä ja eriarvoisuutta vastaan.

EIP rahoitti 2008 tietotalouden kasvun edistämistä yhteensä 12,4 miljardilla eurolla, jotka jakautuivat kolmen tärkeimmän osa-alueen tasolla seuraavasti: T&K 7,1 miljardia euroa; koulutus 2,6 miljardia euroa; innovaatioiden soveltaminen ja leviäminen 2,1 miljardia euroa. Pankki tuki investointeja useimmissa EU-maissa sekä Turkissa, Serbiassa ja Israelissa.

Ympäristön kestävä kehitys

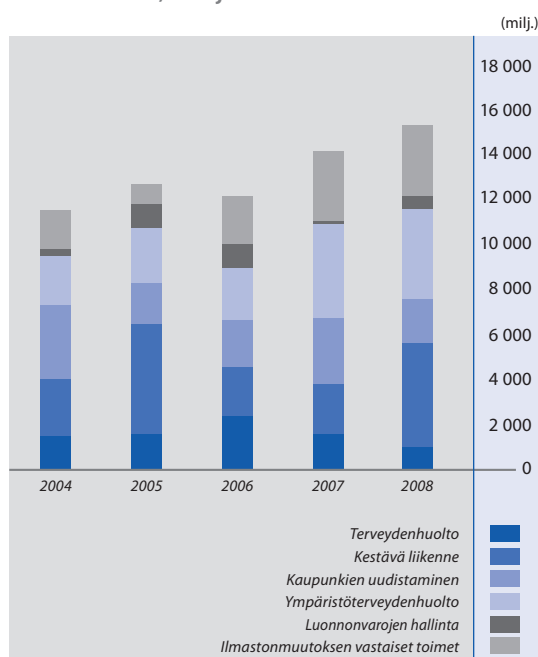
EIP tuki ympäristön kestävä kehitystä edistäviä hankkeita maailmanlaajuisesti lähes 18 miljardin euron yksittäisillä lainoilla vuonna 2008. Yhteensä 15,7 miljardia euroa käytettiin Euroopan unionin alueelle kohdistuviin 127:ään ympäristöhankkeeseen, jotka liittyivät seuraaviin aiheisiin: luonnonsuojelu ja luonnon monimuotoisuus; ilmastonmuutoksen torjunta; luonnonvarojen kestävä käyttö; jätehallinta; sekä kestävien yhdyskuntien, terveydenhuollon ja kaupunkialueiden liikenteen edistäminen.

EIP huolehtii kaikessa luotonannossaan myös siitä, että rahoitettavat hankkeet ovat EU:n ympäristöperiaatteiden ja -velvoitteiden mukaisia. EU:n ympäristömääräykset ovat sitä paitsi yhtä tiukat kuin muualla maailmassa yleensäkin. Tätä korostaakseen EIP on luonut yhteyksiä Euroopan neuvoston kehityspankin, EBRD:n, Pohjoismaiden investointipankin ja Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiön NEFCOn kanssa, jotka kaikki ovat samoilla linjoilla. Rahoituslaitokset julkaisivat 2008 yhteisen vertailuasiakirjan EU:n ympäristölainsäädännöstä sekä siihen liittyvistä periaatteista ja velvoitteista.

Yksittäiset lainat

2004-2008: 67,9 miljardia euroa

Pankille myös laadittiin uusi **julkilausuma ympäristö- ja sosiaalipolitiikasta (EIB Statement of Environmental and Social Principles and Standards)** vuonna 2008. Julkilausumaa edelsi vuoden kestänyt valmistelutyö, johon liittyi julkista kuulemistä ja intensiivisiä keskusteluja pankin sisäisten ja ulkopuolisten sidosryhmien kanssa. Asiakirjassa nostetaan entistä kiireellisempinä esille ilmastonmuutoksen ongelmat, laajennetaan kestävä kehityksen sosiaalista ulottuvuutta ja tunnustetaan luonnon monimuotoisuuden merkitys.

Rahoitettavien ympäristöhankkeiden valinnassa tavoitteena on edistää investointeja, jotka **suojaavat ja parantavat luonnonympäristöä ja rakennettua ympäristöä sekä edistävät sosiaalista hyvinvointia**. Tämä tukee kuudennessa ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa "Ympäristö 2010: Tulevaisuutemme valinta" määriteltyä EU:n politiikkaa. EIP:n kaiken kattavana tavoitteena EU:n ulkopuolella on edistää ympäristön kestävä kehitystä kumppanuusmaissa.

Puolassa pankki rahoitti Varsovan viemäriverkoston uudistamista, johon liittyvät jätevesien käsittely-

hankkeet vähentävät Veiksel-joen vasemman rannan 825 000 asukkaan jätevesikuormitusta ja parantavat joen oikean rannan 690 000 asukkaan jätevesien käsitteilytasoa. Investointi on osa Veiksel-joen ja Itämeren saastumisen ehkäisemiseen tähtäävää kansainvälistä ohjelmaa, jossa pankilla on merkittävä osuus. Isoon-Britanniaan myönnettyllä lainalla kehitetään Clacton-on-Sean rannikolla Essexissä merituulipuistoa, joka valmistuessaan tuottaa sähköä 172 megawatin (MW) teholla yleiseen sähköverkkoon.

Edistystä tapahtui myös muilla toimintaloikoilla. Patojen rahoitusta varten laadittiin hyviin kansainvälisiin käytäntöihin perustuva ohjelunnon, joka on nyt kokeiluvaiheessa. Pankin **vesialan keskeisiä rahoitusperiaatteita** päivitettiin vastaamaan täysin EU:n vesipolitiikan puitedirektiivin vaatimuksia. Kyseessä on yhteisön vesilainsäädännön tähän asti merkittävin säädös, joka kattaa kaikki nykyiset vesidirektiivit. Säädös noudattaa sekä "vesien hyvää tilaa" koskevaa ympäristötavoitetta että vesistöalueen puitteissa tapahtuvan vesivarojen yhtenäisen suunnittelun ja hallinnan periaatetta. Luonnon monimuotoisuuden alalla EIP on kehittämässä erityistä ecosystem-rahastoa ja etsimässä keinoja biologisten luonnonvarojen säilyttämistä edistävien pienten ja keski suurten yritysten tukemiseen.

EIP perusti finanssi- ja talouskriisin lievittämiseksi loppuvuodesta 2008 erityisen rahoitusohjelman **Euroopan puhdas liikenne -välineen** (European Clean Transport Facility), joka niveltyy Lissabonin agendan alaiseen toimintaan. Rahoitusohjelmasta voidaan tällä hetkellä rahoittaa vuosittain 4 miljardilla eurolla **päästöjen vähentämistä ja energiatehokkuutta** edistävää Euroopan liikennealan T&K&I-toimintaa Ohjelman kohteena on autoteollisuus – sekä autojen valmistajat että hankkijat – juna-, lentokone- ja laivateollisuus ja niihin liittyvät infrastruktuurit. Tällä alalla pankki on jo aiemmin toiminut aktiivisesti, mutta investointeja vauhdittava erillinen luottokiintiö on uusi.

Eriyisen maininnan arvoinen rahoitusväline on myös JESSICA (*Joint Support for Sustainable Invest-*

Ympäristönsuojelu ja kestävät yhdyskunnat

Allekirjoitetut yksittäiset lainat 2008*

(milj.)

	Yhteensä
Ympäristönsuojelu	7 770
Ilmastonmuutoksen vastaiset toimet	2 997
Luonnonvarojen hallinta	826
Ympäristöterveydenhuolto	3 847
Kestävät yhdyskunnat	7 890
Kaupunkien uudistaminen	2 062
Kestävä liikenne	4 741
Terveydenhuolto	1 087
Yksittäiset lainat yhteensä	15 660

* Huom. Koska kaikkia lainoja ei ole sijoitettu johonkin alaluokkaan, eri alaluokkien yhteenlaskun tulos ei ole yksittäisten lainojen summa.

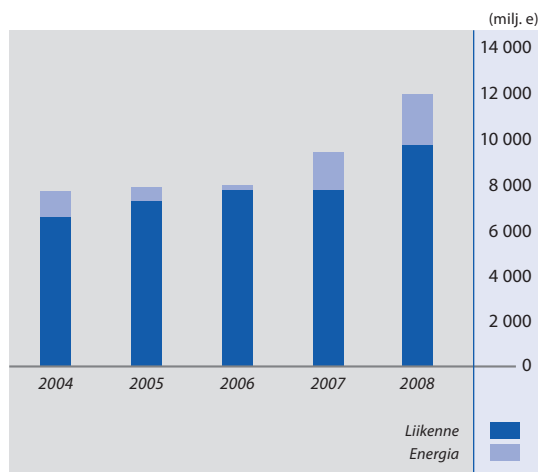
ment in City Areas, Euroopan yhteinen tuki kaupunkialueiden kestäviä investointeja varten), jolla on tärkeä rooli pankin yhteiskuntapoliittisen ohjelman toteutuksessa. Se on Euroopan komission ja EIP:n yhdessä Euroopan neuvoston kehityspankin kanssa kehittämä järjestely, jonka avulla jäsenvaltiot voivat halutessaan käyttää osan EU:n rakennerahastoista myönnettävistä avustuksista takaisinmaksettaviin investointeihin **kaupunkialueiden kestävä kehityksen hankkeisiin**. JESSICA edellyttää asianmukaisten institutionaalisen toimintakehikon ja rahoitusteknisten ratkaisujen luomista. Joissakin jäsenvaltioissa tämä prosessi on edennyt jo siihen vaiheeseen, että ensimmäiset JESSICA-opeeraatiot ovat odotettavissa vuonna 2009.

TEN: Euroopan liikenneverkot

Euroopan laajuiset verkot helpottavat tavaroiden ja henkilöiden vapaata liikkuvuutta sekä muita heikommassa asemassa olevien alueiden kehitystä. TEN-verkot parantavat kansallisten liikenneverkkojen välisiä yhteyksiä ja yhteentoimivuutta, tuottaen Euroopan unionin alueelle korkeatasoista infrastruktuuria. Ne myös liittävät EU:n sen naapurimaihin: liittymisneuvotteluja käyviin valtioihin sekä eteläisiin ja itäisiin naapurivaltioihin. Ensisijaisesti toteutettavat TEN-hankkeet ovat myös toinen keskeinen osa-alue Euroopan kasvualoitteessa (toinen on tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta), joka käynnistettiin vuonna 2003 vahvistamaan Euroopan kasvupotentiaalia pitkällä aikavälillä.

Euroopan unionin TEN-T-verkkohankkeet saivat 2008 yhteensä 9,8 miljardin euron EIP-lainat, joista yli puolet kohdistui lähentymisalueille. Euroopan komission määrittelemien **ensisijaisten hankkeiden** osuus oli 3,2 miljardia euroa. Lainasumman huomattava kasvu edellisen vuoden 7,1 miljardista johtui paitsi epäsuotuisten markkinaolosuhteiden aiheuttamasta rahoituskysynnän kasvusta myös pankin 2008 valmiiksi saamasta toimintaprosessista, jonka avulla hankkeiden toteuttajille voidaan tarjota valikoima **riskinjakoa sisältäviä rahoituspalveluita**. EIP voi nyt rohkaista investointeja koko unionin kattaviin tärkeimpiin liikenneverkkoihin suurten pitkäaikaisten, kiinteä- tai vaihtuvakorkoisten lainojen lisäksi myös kolmen erilaisen riskinjakoa sisältävän rahoitustuotteen avulla.

Euroopan laajuiset verkot
2004–2008: 47 miljardia euroa

Niistä ensimmäinen on **strukturoidu rahoitusjärjestely** (Structured Finance Facility, SFF). Sen tarkoituksena on sovittaa pankin rahoitusta laajojen infrastruktuurihankkeiden tarpeisiin ja tuoda se myös sellaisten hankkeiden ja toteuttajien ulottuville, joilla ei ehkä aiemmin olisi ollut siihen mahdollisuutta. Tätä varten EIP on varannut omista rahastoistaan riittävän rahamäärän, jonka avulla SFF-ohjelmasta oli mahdollista luoda ensisijaisia toimintakohteita kuten TEN-verkkoja, tietotaloutta ja energia-alan hankkeita tukeva merkittävä ja kestävä päärahoitusväline. SFF-ohjelmasta on tarjolla senior-lainoja ja takauksia, jotka kattavat hankkeen valmistumista edeltävät ja toiminnan alkuvaiheen riskit, pääomalainoja ja -takauksia, välirahoitusta sekä hankekohtaisia johdannaisia. SFF-ohjelmaan perustuva liikennehankkeiden rahoitus 2008 oli 1,6 miljardia euroa, kun vuoden 2007 vastaava määrä oli 474 miljoonaa. SFF-ohjelman käynnistymisestä, vuodesta 2001 lähtien, siitä on myönnetty rahoitusta yhteensä 2,75 miljardia euroa.

Toinen rahoitustuote on **TEN-liikennehankkeita tukeva lainavakuusväline** (LGTT), jonka EIP perusti yhdessä Euroopan komission kanssa. Vakuusjärjestely toimii välirahoitusmuotona, joka kattaa liikennemääriin liittyvät tuloriskit hankkeen kriittisen käyttöönottovaiheen aikana. Sen tarkoituksena on lisätä yksityissektorin osuutta TEN-hankkeissa, jotka ovat alttiita liikennevirtojen hitaasta kasvusta johtuville riskeille käyttöönoton alkuvaiheessa. LGTT-järjestelmää rahoitetaan 500 miljoonan euron rahoitusosuudella EIP:n strukturoidusta rahoitusjärjestelystä, minkä lisäksi siihen on varattu toiset 500 miljoonaa EU:n budjettivaroista rahoitus-

kaudelle 2007–2013. Ensimmäisestä operaatiosta sovittiin 2008 Portugalille, ja se koskee PPP-hankkeena toteutettavaa moottoritien jatkamista Vila Realista Espanjan rajalle Quintanilhaan. Lainaväline otetaan täysimääräisesti käyttöön vasta vuonna 2009, ja hankeluettelo sitä varten on jo laadittu. Kaikki yksityisten tahojen toteuttamat tai PPP-tyyppisellä mallilla toteutetut TEN-T-hankkeet saivat kuluneen vuoden aikana EIP:n rahoitustukea joko SFF-rahoitusjärjestelystä tai vakuusvälineen kautta, tai molemmista.

Riskinjakoa liittyy myös **infrastruktuurirahastoihin** tehtäviin pääomasijoituksiin. Hankkimalla rahasto-osuuksia infrastruktuurirahastoista EIP tehostaa rahoitusvarojensa vipuvaikutusta ja voi siten tukea useampia yksittäisiä PPP-hankkeita kuin muutoin olisi mahdollista. Pankki hyväksyi 2008 sijoituksen luxemburgilaiseen rahastoon, joka keskittyy investoinneissaan suuriin liikennehankkeisiin ja erityisesti Euroopan TEN-liikenneverkkoihin.

Euroopan laajuisiin verkkoihin liittyvien julkisen ja yksityisen tahon kumppanuuksien rahoitus 2008 nousi 2,9 miljardiin euroon, kun edellisvuoden vastaava summa oli 857 miljoonaa. EIP on hankkinut PPP-hankkeiden rahoituksesta yleisesti ja etenkin

liikennealalla huomattavan kokemuksen ja asiantuntemuksen, jota se jakaa mielellään hankkeiden toteuttajien kanssa. Edistääkseen alan **parhaiden käytäntöjen jakamista** pankki on perustanut yhdessä Euroopan komission ja jäsenvaltioiden kanssa julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyön eurooppalaisen osaamiskeskuksen (European PPP Expertise Centre, EPEC). Pankin asiantuntemusta arvostetaan myös muilla foorumeilla, kuten EU-koordinaattorien ryhmässä, johon kuuluu kuusi entistä EU-komissaaria ja jonka tehtävänä on edistää Euroopan laajuisen verkkojen kehityksen kannalta keskeisiä liikennehankkeita.

Tukea pienille ja keskisuurille yrityksille

Lähes miljoona pientä ja keskisuurta yritystä sai taloudellista tukea EIP-ryhmältä vuonna 2008. Rahoitusvälittäjille myönnettyt uudet limiittiluotot kasvoivat 42 prosentilla yhteensä 8,1 miljardiin euroon. Sitäkin tärkeämpää vielä on, että EIP ja EIR loivat vuoden aikana perustan pk-yritysten rahoituksen huomattavalle kasvulle tulevaisuudessa.

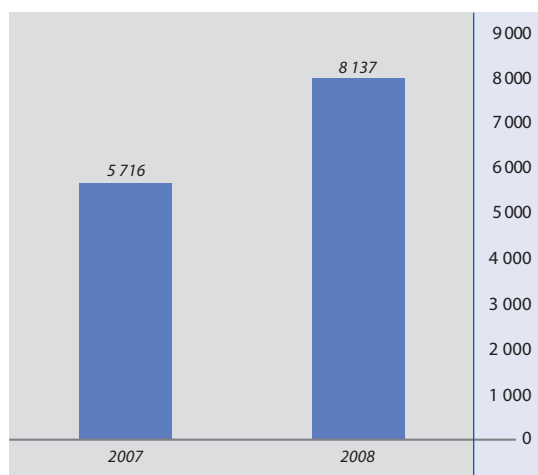
Pieniä ja keskisuuria yrityksiä on Euroopan unionissa yhteensä 23 miljoonaa eli 99 prosenttia EU-alueen yrityksistä. Ne työllistävät runsaat 100 miljoonaa ihmistä ja muodostavat siten Euroopan talouden selkärangan. Rahoitussektorin vuoden 2008 ennennäkemättömän vaikeassa ja kireänä jatkuneessa tilanteessa pk-yritykset joutuivat tuntemaan meneillään olevan kriisin vaikutukset ensimmäisten joukossa. Siksi ei ole yllättävää, että ensimmäinen EIP:ltä pyydetty suhdannepoliittinen toimenpide oli luotonannon lisääminen **pk-yrityksiä tukeviin toimiin**. Vastauksena tähän pyyntöön, jonka EU:n valtiovarainministerit esittivät epävirallisessa kokouksessaan Nizzassa 12.–13. syyskuuta 2008, pankki käynnisti erityisen pk-yrityksille suunnatun lainaohjelman.

EIP pystyi reagoimaan välittömästi, koska se oli jo aiemmin vuosina 2007 ja 2008 konsultoinut kattavasti pk-yritysjärjestöjä, pankkeja ja pk-yritystoi-

mintaa tukevia julkisia laitoksia ja päättänyt hyvissä ajoin uudistaa pk-yrityksille suunnattua tuotevalikoimaansa perusteellisesti. Pk-yritysten lainaohjelma keskittyy tarjoamaan pk-yritysten **kaikkiin rahoitustarpeisiin** sopivia ratkaisuja, oli kyse sitten aineellisista tai aineettomista investoinneista tai käyttöpääoman pysyvistä lisäyksestä.

Pankin osakkaiden pyynnöstä Euroopan pk-yritysten lainoihin on varattu noin 30 miljardia euroa vuosille 2008–2011. EIP:tä on myös pyydetty toimimaan nopeasti kokonaistavoitteen ollessa vähintään 15 miljardiin euroon nousevat lainat pk-yrityksille jo vuosina 2008 ja 2009. Vuonna 2008 sovittiin 8,1 miljardin euron pk-lainoista, joista 4,7 miljardia vuoden viimeisellä neljänneksellä Nizzan valtiovarainministerikokouksen jälkeen. Lainasopimuksia tehtiin 75 sopimusosapuolen kanssa 16 eri maassa. Mukana ovat kaikki eri pankkityypit – säästöpankit, osuuspankit, liikepankit ja kehityspankit. Menetely vahvistaa tuntuvasti pk-yritysten rahoituksen saatavuutta, koska siinä on sisäänrakennettu **kerennaisvaikutus**: rahoitusvälittäjän on osoitettava, että se on jokaista EIP:ltä lainaamaansa euroa kohti myöntänyt edelleen kahden euron luoton pk-yrityksille. Samalla uusi pk-yritysten lainaohjelma parantaa pienten ja keskisuurten yritysten rahoitusehtoja, koska välittäjät sitoutuvat sopimuksella siirtämään tietyn osuuden rahallisista hyödyistä edelleen jokaiselle lopulliselle lainansaajalle. Rahoituksen välittäjällä on lisäksi velvollisuus ilmoittaa tuensaajayritykselle EIP:n osuudesta rahoituksessa. Välittäjät ovat jo aloittaneet edellä mainitun 8,1 miljardin euron lainasumman kohdentamisen pk-yrityksille. Suurin osa rahoituksesta tulee kuitenkin käyttöön vasta 2009, sillä rahoituksesta sovittiin monissa tapauksissa vasta vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä.

EIP:n lainat pk-yrityksille 2007–2008

Tämän ohella EIP tutkii erilaisia tapoja, joilla se voisi jakaa pankkien pk-yrityslainasalkkuihin liittyviä riskejä. Tutkintaan osallistuu myös **Euroopan investointirahasto**, joka on EIP:n enemmistöomistuksessa oleva pk-yritysten rahoitukseen erikoistunut EU-elin.

Markkinaolosuhteet olivat haastavat EIR:n molemmilla päätoimialoilla suurimman osan vuotta. Pääomasijoitussitoumukset pk-yrityksiä tukeviin rahastoihin olivat silti yhteensä 409 miljoonaa euroa. Pankeille pk-yritysten lainasalkkuihin myönnettyjä takauksia kertyi ennätyselliset 2,1 miljardia euroa. Samalla EIR:n rooli **JEREMIE**-ohjelmassa kehittyi edelleen. JEREMIE antaa EU:n jäsenvaltioille kansallisten ja alueellisten viranomaistensa kautta mahdollisuuden käyttää osan EU:n rakennerahastotavaroistaan pk-yritysten rahoitukseen pääomarahoituksella, lainoilla tai takauksilla uusiutuvien holding-rahastojen kautta. Ohjelman arviointivaihe saatettiin päätökseen vuonna 2008. Tähän mennessä jäsenvaltioiden tai alueiden kanssa on sovittu seitsemästä holding-rahastojen hoitosopimuksista, joiden yhteisarvo on 704 miljoonaa euroa.

Vuonna 2008 julkistettiin myös **JASMINE**-ohjelma. Se on Euroopan pienrahoituslaitosten tukemiseksi perustettu kolmivuotinen pilottihanke, jonka alkupääoma on 50 miljoonaa euroa. Ohjelmassa ovat mukana EIP, EIR, niiden yhteistyökumppaneina toimivat rahoituslaitokset, Euroopan komissio ja Euroopan parlamentti.

Kestävä, kilpailukykyinen ja varma energiahuolto Euroopalle

EIP:n luotonanto energiatoimialalle oli yhteensä yli 10 miljardia euroa vuonna 2008. Uudet rahoitusaloitteet kohdistuivat ennen kaikkea uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen. Näillä toimialueilla pankki voi parhaiten hyödyntää asiantuntemustaan ja rahoituksesta vahvuuttaan rohkaistakseen hankkeiden toteuttajia yhä parempiin suorituksiin.

EIP:n **energialuotot tukevat EU:n sitoutumista** kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen 20 prosentilla vuodesta 1990 vuoteen 2020, uusiutuvan energian osuuden kasvattamiseen 20 prosenttiin EU:n kokonaisenergiankulutuksesta, biopolttoainesten osuuden nostamiseen vähintään 10 prosenttiin liikenteen polttonesteistä sekä energiankulutuksen vähentämiseen 20 prosentilla vuoden 2020 tämänhetkisistä ennusteista. Jotta nämä kunnianhimoiset energiatavoitteet toteutuvat, pankki on lisännyt energiarahoitustaan, joka keskittyy seuraaviin viiteen painopistealueeseen: uusiutuva energia; energiatehokkuus; energia-alan tutkimus,

kehittäminen ja innovaatiot; EU:n energiaomavaraisuuden ja monipuolisen hankintarakenteen turvaaminen (mm. Euroopan laajuiset energiaverkot); energian saatavuuden varmistaminen EU:n ulkopuolisista lähteistä sekä talouskehitys unionin naapuri- ja kumppanusmaissa. EIP allekirjoitti 2008 Euroopan unionin energiahankkeisiin yli 8,6 miljardin euron lainat. EU:n ulkopuolisia energiahankkeita rahoitettiin yhteensä 1,6 miljardilla eurolla Turkissa, Välimeren alueen kumppanusmaissa, AKT-maissa, Etelä-Afrikassa, Intiassa, Ukrainassa ja Montenegrossa. Vuoden aikana uusiutuvan energian lainoja, mukaan lukien sen tuotantolaitteiden valmistus, kertyi 2,2 miljardia euroa.

Energiarahoitus: EU ja liittymisneuvotteluja käyvät valtiot

Yksittäiset lainat 2008

	(mrd.)
	Yhteensä
TEN-energiaverkot	2,7
Muut ensisijaiset energiahankkeet	6,2
Uusiutuva energia	2,2
Energiatehokkuus	0,7
Monipuolisuus ja energiaomavaraisuus	3,1
Yhteensä	8,9

Vuoden 2008 investointeihin kuului mm. 35 keskikokoista, verkkoon kytkettyä aurinkosähkövoimaa, jotka asennettiin valintamyymälöiden logistiikkakeskusten tasakatoille Saksassa ja Espanjassa. EIP rahoitti niiden asentamista 77 miljoonalla eurolla. Hankkeen yhteydessä pankki kehitti tiiviissä yhteistyössä kokeneen katonrakennusyrityksen kanssa järjestelmällisen toimintatavan kustannussäästöjen saavuttamiseksi käyttämällä standardoitua laitteistoa. Tätä toimintatapaa voidaan helposti soveltaa muissakin hankkeissa.

Toinen innovatiivinen hanke oli kaupunginjohtajien ilmastotavoitteita koskeva sopimus **“Covenant of Mayors”**, joka allekirjoitettiin alkuvuodesta 2009. Sopimuksen tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta ja kehittää kestävästi energian ohjelmia Euroopan kaupungeissa ja alueilla. Kaupunkialueilla on olemassa valtava energiansäästöpotentiaali, joka voidaan saada käyttöön kunnostamalla julkisia rakennuksia, kehittämällä kaupunkiliikennettä sekä auttamalla pienyrityksiä tarvittavien investointien toteutuksessa. EIP on valmis tukemaan näitä investointeja ja osallistuu jo ohjelmien laadintaan Pariisissa, Barcelonassa ja Milanossa.

EIP on myös ollut perustamassa yhdessä Euroopan komission ja muiden eurooppalaisten yhteisösjoitajien kanssa eurooppalaista rahastoa 2020 energiaa, ilmastomuutosta ja infrastruktuureja varten (Marguerite-rahasto). Rahaston tarkoituksena on antaa sen tavoitealueilla pääomarahoitusta ja oman pääoman luonteista rahoitusta sekä tukea energian sisämarkkinoita, uusiutuvien energialähteiden integrointia energijärjestelmiin ja energian toimitusvarmuuden turvaamista EU:n alueella.

EU:n ulkopuolelle suuntautuvaa toimintaa varten EIP:llä on käytössään monivuotinen 3 miljardin euron suuruinen **kestävää ja varmaa energiahuoltoa tukeva rahoitusinstrumentti**, josta rahoitetaan energiahankkeita EU:n naapurimaissa, AKT-maissa, Etelä-Afrikassa sekä ALA-maissa. Pankki myös hallinnoi teknisen avun ohjelmia, jotka tukevat hankkeiden valmistelua ja käyttöönottoa Välimeren alueella, Länsi-Balkanilla ja AKT-maissa. Tämän ohella EIP on ollut aktiivisesti mukana kehittämässä ja perustamassa Välimeren aurinkoenergiasuunnitelmaa (Mediterranean Solar Plan) sekä energiatehokkuutta ja uusiutuvien energialähteiden käyttöä edistävää maailmanlaajuista rahastoa (GEEREF), jota hoitaa EIR. GEEREF-rahasto tekee sijoituksia alueellisiin energiarahastoihin, jotka puolestaan rahoittavat kehitysmaiden ja kehittyvien talouksien pieniä ja keskisuuria hankkeita.

Pankki on sitoutunut kehittämään **hiilidioksidin päästöoikeuksien markkinoita** auttaakseen yrityksiä ja jäsenvaltioita täyttämään Kioton pöytäkirjan mukaiset päästövähennysvelvoitteensa, tukeakseen EU:n päästökauppajärjestelmää ja edistääkseen puhtaampaa teknologiaa. Tätä tarkoitusta varten EIP on perustanut kolme hiilirahastoa yhdessä EBRD:n, Maailmanpankin ja KfW-kehitys pankin kanssa. Vuonna 2008 käynnistettiin kaksi uutta rahastoa: Marokon ensimmäinen hiilirahasto *“Fonds Capital Carbone Maroc”* sekä hiilirahasto vuoden 2012 jälkeiselle ajalle (Post 2012 Carbon Credit Fund). Rahastoissa on mukana ryhmä Euroopan julkisia rahoituslaitoksia, ja niiden tarkoitus on edistää päästöoikeuksien markkinoita pitkällä aikavälillä – myös Kioton pöytäkirjan voimassaolon päätyttyä vuonna 2012.

EIP toteuttaa vuoden 2009 aikana pilottiluonteisen tutkimuksen EIP-rahoitteisista hankkeista syntyvän hiilijalanjäljen arvioimiseksi. Aiemmin hyväksi havaitun menettelyn mukaan pankki testaa useita arviointitapoja todetakseen, miten käytännöllisiä ja tarkoituksenmukaisia ne ovat. Tulosten perusteella laaditaan esitys kattavasta arviointi- ja raportointijärjestelmästä, joka otetaan käyttöön vuonna 2010.

EIP:n lainanantovaltuudet EU:n ulkopuolelle

EIP toimii EU:n ulkopuolella yli 150 maassa: Kaakkois-Euroopan ehdokasmaissa ja potentiaalisissa ehdokasmaissa; Välimeren alueen kumppanuusmaissa; Venäjällä ja muissa itäisissä naapurimaissa; Afrikan, Karibianmeren ja Tyynenmeren maissa; sekä Aasiassa ja Latalinalaisessa Amerikassa. Niissä pankki toimeenpanee EU:n ja kolmansien maiden välisen kehitysyhteistyöpolitiikan rahoituksellista osuutta.

EIP myöntää lainoja ja takauksia **ehdokasmaihin**, Kroatiaan, Turkkiin ja entiseen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan (EJTM) sekä **potentiaalsiin ehdokasmaihin**, joita ovat Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Montenegro, Serbia ja Kosovo. Niissä pankin toiminta perustuu Euroopan unionin EIP:lle vuosille 2007–2013 antamaa 8,7 miljardin euron ulkoiseen lainamandaattiin sekä omaan liittymistä valmistelemaan rahoitusvälineeseen. EIP voi lainanannon avulla vauhdittaa yhdentymisprosessia EU:hun auttaessaan maita täyttämään liittymiskriteerit ja valmistellessaan niitä taloudellisesti EU-jäsenyyteen. EIP-lainat ehdokasmaihin ja potentiaalsiin ehdokasmaihin 2008 nousivat 3,5 miljardiin euroon. Siitä 170 miljoonaa kohdistui Kroatialle. EU:n ulkopuolisista maista pankin toiminta oli edelleen aktiivisinta Turkissa luotonannon noustessa ensimmäistä kertaa 2,7 miljardiin euroon. Rahoitus oli ennätyksellisen suurta myös Länsi-Balkanin maissa. EJTM:n, Bosnia ja Hertsegovinan, Montenegron ja Serbian hankkeisiin kohdistuvat lainat olivat yhteensä 577 miljoonaa euroa, mikä nostaa EIP:n koko rahoitustuen alueelle vuodesta 1995 lukien noin 3,1 miljardiin euroon.

Ehdokasmaat ja potentiaaliset ehdokasmaat

Luotonanto 2008

	(milj.) Yhteensä
Turkki	2 706
Bosnia ja Hertsegovina	260
Serbia	257
Kroatia	170
Montenegro	50
EJTM	10
Yhteensä	3 453

Euroopan unionin **Välimeri**-suhteet saivat uuden sysäyksen Välimeren unioni -aloitteesta, joka käynnistettiin valtion- tai hallitusten päämiesten huipukokouksessa Pariisissa heinäkuussa 2008. Huipukokous toi myöskin lisää tehtäviä EIP:n Välimeren alueen rahoittajalle, FEMIP-ohjelmalle korostaessaan investointitarvetta valtateihin ja merten valtateihin, kunnianhimoiseen aurinkoenergiainvestointeihin sekä Välimeren puhdistamiseen. FEMIP-rahoituskehiksen perusteella rahoitusta annettiin 2008 yhteensä 1,3 miljardia euroa 20:lle yksityisen sektorin hankkeelle sekä tehokkaan infrastruktuurin ja toimivan pankkijärjestelmän rakentamiseen. Rahoittajan roolin ohella FEMIP toimii myös pohdinta- ja keskustelufoorumina EU:n ja kumppanuusmaiden välillä. Vuoden 2008 pääteemoja olivat Välimeren alueen matkailu, pienrahoitus, ilmastonmuutos ja inhimillinen pääoma.

Välimeren alueen kumppanuusmaat

Luotonanto 2008

	Yhteensä	Siitä riskipääomaa
Tunisia	311	
Marokko	289	19
Syyria	277	2
Egypti	276	26
Libanon	52	
Jordania	37	
Israel	33	
Alueelliset lainat	16	16
Yhteensä	1 290	62

Lisäksi pankki rahoittaa hankkeita tiiviissä yhteistyössä EBRD:n kanssa **Venäjällä ja itäisissä naapurivaltioissa** Ukrainassa, Moldovassa ja myöhemmin neuvoston suostumuksella myös Valko-Venäjällä sekä Armeniassa, Azerbaidžanissa ja Georgiassa. Etusijalle on asetettu Euroopan laajuisten verkkojen tärkeimmät jatko-yhteydet, hankkeet, joilla on rajat ylittävä vaikutusta yhteen tai useampaan jäsenvaltioon, ja alueellista yhdentymistä edistävät, yhteyksiä lisäävät merkittävät hankkeet. Venäjän osalta ympäristöllinen ulottuvuus on myös tärkeä tausta hankkeelle yleisestikin energiatoimialan ohella; strategisia energiansaannin varmuuteen ja energian siirtoon liittyviä hankkeita pidetään erityisen tärkeinä. EIP lupautui kuluneen vuoden aikana harkitsemaan vähintään 200 miljoonaa euroon nousevia lainoja Georgian infrastruktuuri- ja energiainvestoinneille vuosille 2009–2010.

Venäjä ja itäiset naapurivaltiot

Luotonanto 2008

	Yhteensä
Ukraina	150
Moldova	20
Yhteensä	170

Afrikassa, Karibianmerellä ja Tyynellämerellä (AKT) sekä merentakaisissa maissa ja alueilla (MMA) EIP lievitti köyhyyttä ja edisti kestävästä kehitystä Cotonoun sopimukseen perustuvilla 561 miljoonan euron lainoilla 26 kehityshankkeeseen. Näistä kahdeksan oli rajat ylittäviä hankkeita, jotka tukevat alueellista yhdentymistä. AKT- ja MMA-maiden lainojen, takusten ja riskirahoituksen hoitamiseksi pankki hallinnoi myös EU:n takaisinmaksettavaa tukea Euroopan kehitysrahastosta niin sanotun investointikehyksen puitteissa. EU-tukea täydennetään EIP:n omista rahoitusvaroista myönnettävillä lainoilla. AKT-maiden investointikehyksestä allekirjoitetut lainat kasvoivat 2008 yhteensä 326 miljoonaa euroon, minkä lisäksi AKT-maiden hankkeisiin lainattiin 225 miljoonaa euroa pankin omista rahoitusvaroista. MMA-alueita lainoittiin 10 miljoonalla eurolla niitä varten varustusta investointikehyksestä. Pankki myös tehosti rahoitusta **Etelä-Afrikan tasavallan** kestävästä talouskehityksen tukemisesta. Kolmea Etelä-Afrikan hanketta rahoitettiin 203 miljoonalla eurolla, mikä lähes kaksinkertaisti pankin rahoituksen edelliseen vuoteen verrattuna.

Afrikka, Karibianmeri ja Tyynimeri (AKT) sekä merentakaiset maat ja alueet (MMA)

Luotonanto 2008

	Yhteensä	Siitä riskipääomaa
Afrikka	464	249
<i>Eteläinen Afrikka ja Intian valtameri</i>	149	74
<i>Keski-Afrikka ja Päiväntasaajan Afrikka</i>	114	59
<i>Länsi-Afrikka</i>	95	9
<i>Useita alueita koskevat hankkeet</i>	73	73
<i>Itä-Afrikka</i>	34	34
Karibianmeri	64	55
Tyynimeri	23	23
MMA	10	10
AKT-MMA	561	336
ETELÄ-AFRIKKA	203	-

Asiassa ja Latinalaisessa Amerikassa EIP saa rahoittaa tuotantoinvestointeja, ympäristönsuojelua ja energiaturvallisuutta 3,8 miljardin euron kokonaismäärään asti vuosina 2007–2013. Samaan aikaan pankki vahvistaa EU:n läsnäoloa näissä maanosissa suorien ulkomaisten investointien sekä asiantuntemuksen ja teknologian siirron kautta. Vuoden aikana rahoitettiin neljää hanketta Brasiliassa, Meksikossa, Paraguayssa ja Intiassa yhteensä 469 miljoonalla eurolla. Kiinassa valittiin yksittäisiä hankkeita rahoitettaviksi vuonna 2007 ympäristönsuojeluun myönnetystä 500 miljoonan euron puitelutosta. Tämän ohella pankki laati luettelon Aasian ja Latinalaisen Amerikan energiahankkeista, joita tullaan rahoittamaan vuonna 2009 kestävä ja varmaa energiahuoltoa tukevasta monivuotisesta 3 miljardin euron rahoitusvälineestä.

Aasia ja Latinalainen Amerikka

Luotonanto 2008

	(milj.)
	Yhteensä
Latinalainen Amerikka	319
Brasilia	200
Paraguay	69
Meksiko	50
Aasia	150
Intia	150
Yhteensä	469

EIP:n lainanotto: Johtava täysivaltainen toimija kansainvälisillä velkamarkkinoilla

EIP:n varainhankinta markkinoilta säilyi **joustavana** vuonna 2008 koetun **kohonneen kurssiheilun** ja sen tuoman epävarmuuden keskellä. Rahoitusta hankittiin yhteensä 59,5 miljardia euroa 247 joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskulla. Tässä on huomattavaa kasvua verrattuna vuoteen 2007 (54,7 mrd. e). Rahoitusohjelman ja maksatusten kehittyessä suopeasti varainhankinnan enimmäisrajaa korotettiin heinäkuussa 2008 aiemmasta 55 miljardista eurosta 60 miljardin euron suuruiseksi. Varat hankittiin 18:na eri valuuttana. Tämän ohella pankki myös emitoi synteettisiä valuuttalainoja neljässä muussa valuutassa, ja ne kirjattiin muiden maksuvaluuttojen alle.

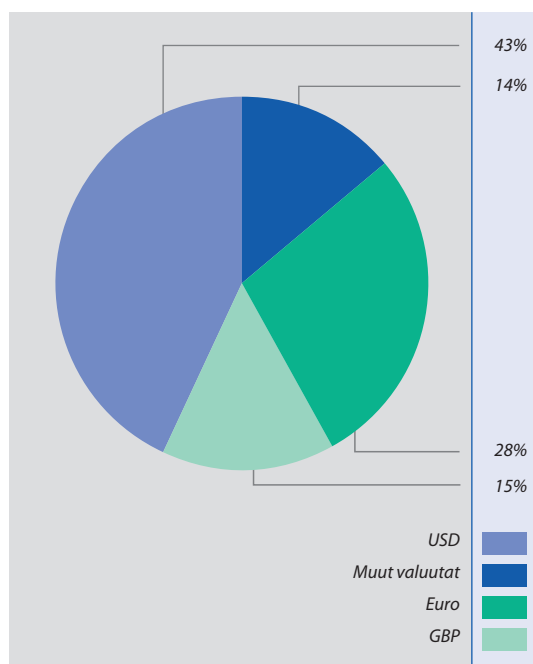
Vuoden 2008 varainhankinnan hyvän menestyksen taustalla oli vahvasti paitsi EIP:n ensiluokkainen luotokelpoisuus, joka perustuu omistajiensa, EU:n jäsenvaltioiden, varauksettomaan tukeen, myös selkeä va-

rainhankinnan strategia. Varainhankinnan strategian sisältämät näkökulmat, joustavuus, laaja hajautus ja maksuvalmiudesta huolehtiminen, auttoivat suurelta osin kestämaan markkinatilanteiden heilahtelut ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana. Lokakuun puolivälistä vuoden loppuun asti vallinneissa erityisen vaikeissa markkinaolosuhteissa tämä strategia helpotti pääsyä lainamarkkinoille, ja etenkin euron markkinoille, mutta myös erillislainojen (USD) ja joukkolainojen vähittäismarkkinoiden kautta.

Varainhankinta euron markkinoilta oli yhteensä 16,8 miljardia euroa, mikä oli 28 % vuoden koko lainaohjelman määrästä. Näillä markkinoilla emitoitiin 29 joukkovelkakirjalainaa. EARN-benchmark-lainat (Euro Area Reference Note) (13 mrd. e ja 78 %) muodostivat suurimman pääryhmän euro-liikkeeseenlaskuista. Uusia EARN-lainoja laskettiin liikkeeseen 3 ja 7 vuoden laina-ajoissa, kukin suuruudeltaan 3 miljardia euroa. Tämän ohella järjestettiin viiden olemassa olevan EARN-lainan lisämyynnit, joiden koko oli 1–2 miljardia euroa. Koko vuodelle painottuneet liikkeeseenlaskut eri kokoisina ja useissa eri maturiteeteissa ovat esimerkkinä EIP:n halusta **tarjota ratkaisuja markkinoilla toimivien sijoittajien erilaisiin tarpeisiin**. Yksinkertaisina plain vanilla jvk-lainajärjestelyinä toteutetut euromääräiset suunnatut lainat olivat yhteensä noin 3 miljardia euroa. Merkittävä osa suunnattujen joukkolainojen kysynnästä tuli vähittäismarkkinoilta, mistä on esimerkkinä 180 miljoonan euron suuruinen "kansan joukkolaina", *Popular Bond*. Se oli Italian kansanpankkien (Banco Popolare) ensimmäinen kokonaan ostama ja markkinoille jakelema joukkolaina.

Yhteiskuntavastuullista sijoittamista koskeva sijoitus-situmus on nyt toteutettu. Kysymyksessä on yhteiskuntavastuullisille sijoittajille kohdennettu innovatiivinen euromääräinen ilmastojoukkovelkakirjalaina *Climate Awareness Bond*. Liikkeeseenlaskusta 2007 saadut varat maksettiin kokonaisuudessaan vuosina 2007–2008 ilmastonsuojelua edistäviin hankkeisiin varojen kohdentamisesta sovittujen alkuperäisten sääntöjen mukaisesti. Kaikkiaan 14 kuuteen Euroopan maahan sijoitunutta hanketta on saanut rahoitusta tällä joukkovelkakirjalla hankituista varoista.

Varainhankintaohjelmien volyymit ennen swapeja
2004–2008: 262 mrd. e

Englanninpuntamarkkinoilla liikkeeseen laskettiin 50 puntalainaa, joilla hankittiin rahoitusta 6,9 miljardia **puntaa** (8,9 mrd. e). Se oli 15 % vuoden koko ohjelman määrästä. EIP myös säilytti asemansa 2008 selvästi **suurimpana benchmark-liikkeeseenlaskijana gilt-lainojen ulkopuolisilla markkinoilla**. Yli puolet puntalainojen liikkeeseenlaskuista toteutettiin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä voimakkaan kysynnän vuoksi ja hyödyntämällä swap-markkinoilla valliinaita suotuisia olosuhteita. EIP oli harvinaisuus vertaistensa toimijoiden joukossa toisen vuosipuoliskon erittäin haasteellisessa toimintaympäristössä, kun pankin velkapapereiden liikkeeseenlasku jatkui voimakkaana lokakuun alkupuolelle saakka.

Yhdysvaltain dollarin markkinoilla toteutettiin 2008 kaikkiaan 55 joukkovelkakirjalainaa, joilla hankittiin **dollarirahoitusta ennätysmäiset** 35,5 miljardia dollaria (25,5 mrd. e). Se oli 43 % vuoden koko varainhankintaohjelman määrästä. Määrällisesti lisäystä vuoteen 2007 verrattuna oli 85 %. Pankin kolmen vuoden benchmark-lainoja, joita on viisi kappaletta tässä laina-ajassa, korotettiin 4 miljardiin dollariin. Lisäksi tehtiin kolme lainasopimusta viiden vuoden maturiteetissa, mikä oli ennätys tässä haastavuudeltaan vaativassa laina-ajassa. Rahoituksen hankinnan hyvää menestystä vauhdittivat paitsi sijoittajien, ja eritoten keskuspankkien taholta tullut kysyntä, myös markkinatilanteen tarjoamat ihanteelliset mahdolli-

suudet huomattavaan varainhankintaan dollarilainojen liikkeeseenlaskulla.

Liikkeeseenlaskut pankin kolmen tärkeimmän lainavaluutan ulkopuolella **olivat merkittävä osoitus pyrkimyksestä varainhankinnassa käytettävän valuuttavaliokoman monipuolistamiseen**. Varoja hankittiin emittoimalla vuoden aikana 113 muuta joukkovelkakirjalainaa 19:ssä eri lainavaluutassa, joihin myös sisältyi neljä synteettistä lainavaluutaa. Rahoitusta kerättiin muissa valuutoissa 8,3 miljardia euroa ja 14 prosenttia koko varainhankintaohjelman määrästä. Kolme tärkeintä komponenttia olivat Australian dollari, Japanin jeni ja Sveitsin frangi, joilla kullakin valuutalla hankittiin rahoitusta runsaat yksi miljardi euroa vastaava määrä.

Uusien ja tulevien jäsenvaltioiden sekä naapurimaiden valuuttojen pääomamarkkinoiden kehittämisessä edettiin laajentamalla Venäjän ruplan ja Turkin liiran tuottokäyrää pidemmällä laina-ajalla, jolloin sijoittajat pääsivät hyötymään markkinoiden pisimmistä maturiteeteista kiinteäkorkoisilla eurobond-markkinoilla. Lainavolyymi näillä markkinoilla oli vasta-arvoltaan yhteensä 1,1 miljardia euroa, ja ne nostettiin 33 joukkovelkakirjalainalla. Lainavolyymista suurin osa muodostui Turkin liirasta. Muita lainanottovaluuttoja olivat Bulgarian lev, Slovakian kruunu, Tšekin kruunu, Unkarin forintti ja Venäjän rupla.

Afrikan paikallisten valuuttojen velkamarkkinoilla pankki emitti ensimmäistä kertaa Sambian valuutassa kwachassa (ZMK), mikä samalla kasvatti Afrikan lainavaluuttavaliokoman seitsemään valuuttaan. Sambian kwachan -joukkovelkakirjalaina oli ensimmäinen laina kansainväliseltä liikkeeseenlaskijalta ja myös ensimmäinen kansainvälisillä markkinoilla. Laina emittoitiin synteettisenä valuuttalainana, ja sen maksu ja selvitys suoritettiin Yhdysvaltain dollareina.

Hallinto

Vastuullinen yritystoiminta EIP:n näkökulmasta

EIP antoi 2005 ensimmäisen kerran lausuman yrityksen yhteiskuntavastuun periaatteista, jonka mukaan se sitoutui nostamaan yhteiskuntavastuun keskeiset periaatteet strategiansa, tavoitteidensa ja toimintapolitiikkojensa keskiöön. EIP:n käsityksen mukaan yritysvastuu on moitteetonta liiketoimintaa, sillä vastuullisessa toiminnassa taloudellisen hyvinvoinnin tuottaminen, sosiaalinen hyvinvointi ja ympäristönsuojelu sovitetaan tasapainoisesti yhteen kestäväen kehityksen toteuttamiseksi.

EIP on tällä tavoin antanut poliittisen lupauksen tukea toiminnallaan Euroopan unionin pyrkimyksiä edistää vastuullisten toimintatapojen käyttöönottoa; pitää arvossa hyvän hallintotavan periaatteita, mikä tarkoittaa tiukkaa avoimuuden ja tilivelvollisuuden vaatimusta itseltä ja liikekumppaneilta; taata, että pankin luotonanto vastaa EU:n tavoitteita ja tekemään arvioinnit hankkeista investointien kestävyuden varmistamiseksi; edistää eettisempiä ja kestävämpiä investointeja; kehittää molemminpuolisesti hyödyttäviä suhteita EIP:n ja isäntämaan yhteisöjen välille; sekä minimoida ympäristöjalanjälkeään kiinteistöissään ja niissä tapahtuvassa arkipäivän toiminnassa ja hankinnoissa.

Yritys vastuun periaatteiden (**Statement on Corporate Responsibility**) julkaisemisen jälkeen EIP otti käyttöön organisaation yhteiskuntavastuun seurantaan varten EFQM-mallin (European Foundation for Quality Management), jonka avulla voidaan hallita EIP:n yritys vastuupolitiikkojen kehittämistä ja toimeenpanoa. EFQM-malli on työkalu, jota käytetään itsearvioinnin ja yrityksen johtamisjärjestelmän viitekehiksenä ja jonka avulla yritys tunnistaa vahvuutensa ja parantamisalueensa sekä auttaa määrittelemään asianmukaisia toimintasuunnitelmia.

Pankissa toteutettiin vuosina 2006 ja 2007 kaksi vastuullisen toiminnan itsearviointikierrosta. Arviointien yhteydessä saadut havainnot osoittivat, että sidosryhmävuorovaikutuksessa on nyt päästy aktiiviselle tasolle, ja että vastuullisuutta toteutetaan laaja-alaisesti joka puolella pankkia. Toisaalta kokonaisarviointit myös osoittivat, että olemassa ei ole syvään juurtunutta toimintapolitiikkaa ja strategiaa, joka otetaan huomioon päivittäisissä toiminnoissa.

Molempien itsearviointien tulosten sekä toiminnan onnistumisen ja siihen liittyvien kehitystarpeiden seurattavuuden vuoksi yritys vastuupolitiikkaan ja käytäntöihin kohdistuva ulkoinen arviointi katsottiin tarpeelliseksi. Ulkopuolinen ei-rahamittaiseen arviointiin erikoistunut konsulttiyritys **auditoi EIP:n yritys vastuupolitiikan** vuonna 2008. Tämä arviointi osoitti, että EIP:n yritys vastuuseen liittyvät toimenpiteet ovat varsin yhdenmukaisia EU:n pankkisektorilla yleisesti noudatettavien politiikkojen ja käytäntöjen kanssa. Katselmuksessa myös löytyi huomattavia puutteita ja parantamisen varaa. Arvioinnin havaintoihin ja tutkimustuloksiin perustuva ensimmäinen korjaustoimi, johon ryhdyttiin, oli yritys vastuun tasoa arvioivan mittarin kehittäminen. Se myöskin integroitiin toimintojen laatua ja vaikuttavuutta mittaavaan suorituskykymittaristoon, joka sisältyy EIP:n tulevien vuosien toimintojen pohjaksi laadittuun vuosi- 2009–2011 toimintasuunnitelmaan. Tämän lisäksi täsmällinen yhteiskuntavastuun toimintasuunnitelma on valmisteilla vuonna 2009 hyväksyttäväksi.

Tekninen liite sekä yritys vastuun yksityiskohtainen raportointikehikko on luettavissa EIP:n Internet-sivuilta. Teknisen liitteen valmistelussa pankki on noudattanut yhteiskuntavastuun raportointikäytäntöjen kehittämisen Global Reporting Initiative -ohjeistuksia (GRI G3), jotka julkaistiin lokakuussa 2006. Pankki on lisäksi soveltanut GRI raportointikehikon määritelmiä täyttääkseen GRI-kehikossa vahvistetut "B+"-sovelmatason vaatimukset. Pankin ulkopuoliset tilintarkastajat ovat varmentaneet teknisen liitteen sisällön. EIP:n verkkosivuille on myöskin luotu uusi vastuullista yritystoimintaa käsittelevä alaosio, josta löytyy tarkempia tietoja EIP:n yhteiskuntavastuuta ohjaavista politiikoista ja käytännöistä.

Ympäristöjalanjälki ja vastuullinen toiminta

Ympäristönsuojelu on EIP:n toiminnan avainalueita. Näin ollen ei ole mikään yllätys, että pankki on erittäin tietoinen omasta ympäristöjalanjäljestään, joka syntyy kun laitos kuluttaa tavaroita ja palveluita sekä tuottaa jätettä.

Tämän johdosta EIP uusii vähitellen autokantansa puhtaammilla autoilla. Henkilöstön ymmärtämys ja tietämys jätteiden käsittelystä ja lajittelukäytännöistä on merkittävästi parantunut. Luxemburgin viranomaiset ovat jopa antaneet pankille tunnustuksen ponnisteluista syntyvän jätteen vähentämisessä myöntäessään **vihreän sertifiikaatin** laaja-alaisesta osaamisesta jätteen lajittelussa. Työmatkapyöräilyä on edistetty järjestämällä pyöräilijöille asiallisia tiloja. Ympäristönäkökohdat painottuvat nykyisin yhä enemmän työntekijöiden lentomatrustamisessa. Kirjoittimiin ja kopiokoneisiin on valmiiksi ohjelmoitu vähäjätteisiä toimintoja; muun muassa kaksipuolisuus on laitteissa oletusarvona. Henkilökohtaiset kirjoittimet jäävät myös vähitellen pois käytöstä. Tämän ohella autojen yhteiskäyttö- ja kimppakyytijärjestelyllä, joka pyörii pankin Intranetissä, sekä tiettyihin osiin rakennuksia asennetuilla valaistusta säätelevillä

liikkeenilmaisimilla on myöskin myönteinen vaikutus pankin ympäristöpolitiikan suoriutuvuuteen.

Pankissa hyväksyttiin 2008 useita eri toimenpiteitä, joita nyt ollaan ottamassa käyttöön. Näitä ovat etenkin videoneuvotteluiden käyttö enenevästi korvaamaan matkustamista; matkustussääntöjen tarkistus helpottamaan siirtymistä lentomatrustamisesta yhä useammin junan käyttöön; ekologisen tietotekniikan edistämistä tukevan ”vihreän” TT-tuloskortin käyttöönotto vähentämään tietoteknisten laitteiden virrankulutusta; sopimus Luxemburgin julkisen liikennelaitoksen kanssa ilmaisten työmatkalippujen tarjoamisesta kaikille työntekijöille; itsesulkeutuvien hanojen asennus vedenkulutuksen minimoimiseksi; ja yleisesti, kampanjointi työntekijöiden ympäristötietoisuuden kasvattamisen puolesta.

Vastuullisuus toiminnassa

EIP jatkoi 2008 hyvien käytäntöjen kriteerien siirtämistä henkilöstövoimavarojen johtamiseen. Hyvää työelämää ja menestyvää liiketoimintaa painottavan monimuotoisuusstrategian "Good for People. Good for Business" hyväksyminen oli merkittävä askel eteenpäin. EIP:n monimuotoisuusstrategian perusteella pankki on arvostettu ja samalla tavoiteltu työnantaja, joka pystyy hyödyntämään erilaisia osaajaryhmiä pankin ulkopuolelta ja hyötymään erilaisten omien osaajiensa yhteistyöstä johtuvasta luovuudesta ja innovatiivisuudesta sekä kehittämään henkilöstönsä osaamista. Monimuotoisuuden tehokas hyödyntäminen on olennaista pankin menestymiselle. Monimuotoisuus koostuu erilaisista yksilöllisistä tekijöistä ja kulttuuriin liittyvistä ominaisuuksista kuten iästä, rodusta, kulttuuri- ja etnisestä taustasta, koulutuksesta ja kokemuksesta, perheasemasta, sukupuolesta, kansallisesta alkuperästä, fyysisestä toimintakyvystä, uskonnosta ja seksuaalisesta suuntauksesta. Inklusio merkitsee käytännössä, että jokaisen työntekijän ainutlaatuisia kykyjä, yksilöllisiä ratkaisuja ja työpanosta kunnioitetaan ja arvostetaan ja valjastetaan organisaation käyttöön.

Monimuotoisuusstrategian muotoilussa on tavoiteltu ensisijaisesti monimuotoisen henkilökunnan lisäämistä EIP:ssä ja tasapainoa erilaisten työntekijöiden välillä pyrittäessä houkuttelemaan osaavat ja pätevät työntekijät pankin riveihin ja pitämään kyvykkyydet pankin palveluksessa ja saamaan heidät sitoutumaan tehtäväänsä ja koko organisaatioon. Muina päämäärinä on muun muassa kehittää osallistuvaa työympäristöä ja ilmapiiriä, edistää osaamisen ja innovaatioiden leadership-johtajuutta sekä toteutumisen varmistavaa management-johtajuutta sekä rakentaa EIP:n yrityskuvaa tavoiteltujen työnantajien joukossa. Pankissa ollaan myös parhaillaan valmistelemaan eri menettelytavat ja periaatteet sisältävää code of practice -ohjeistusta, jolla vammaisille henkilöille taataan yhdenvertainen kohtelu työhönottoperusteissa, työoloissa ja työehdoissa sekä uralla etenemisessä neuvoston direktiivin 2000/78/EY mukaisesti.

Muitakin parannuksia on tehty; esimerkiksi henkilöstön eläkejärjestelmää on parannettu. Viimevuosina tapahtunut kehitys kuten elinajan odotteen kasvu, markkinakorkeiden voimakas lasku ja siirtyminen entistä tiukempiin tilinpäätösstandardeihin (IAS 19), käynnistivät uudistuksen, joka tähtää eläkejärjestelmän houkuttelevuuden säilyttämiseen samalla kun varmistetaan, että eläkkeiden rahoitus on entistä paremmin kestäväällä pohjalla. Tällainen uudistus on aina vaikea. Samalla se on herkkä kipupiste. Se on vaatinut laaja-alaisia perusteellisia keskusteluja henkilöstön edustajien kanssa. Menettely kuitenkin johti sopimukseen eläkejärjestelmän pitkän tähtäimen rahoituksen parantamisesta siten, että luodaan eläkekassalle erityinen sijoitussalkku, johon liittyvistä riskeistä vastaa pankki. Kaikkien eläkevakuutuksen piirissä olevien osalta etuusperusteinen defined-benefit-säännön mukainen eläkejärjestelmä säilytetään ennallaan.

Henkilöstön edustajien kanssa käynnistettiin samanaikaisesti keskustelut siirtymämääräysten tai erillisen korvausjärjestelmän toimenpidepaketista pankin palveluksessa olevien henkilöiden osalta. Käsitteilyn tavoitteena on varmistaa, että aikaisempien vakuutuskausien perusteella saadut oikeudet otetaan asianmukaisesti huomioon erityisesti niin, että nyt eläkeikää lähestyvien työntekijöiden työuranaikaiset eläkeodotukset myös toteutuvat.

Useita jo käynnistettyjä aloitteita kehitettiin edelleen toisella vuosipuoliskolla, ja niiden käytännön toteutus alkaa vuonna 2009. Näistä mainittavimpia ovat pankin työterveyspolitiikan viimeistely; vuonna 2004 käyttöön otetun kaikkien työntekijöiden oikeutta ihmisarvoiseen kohteluun työelämässä koskevan Dignity-at-Work-politiikan uudelleenarviointi; sekä keskipitkän aikavälin työhyvinvoinnin strategia, jonka tavoitteena on kehittää henkilökohtaista suoritusta (työkykyä, terveyttä, osaamista, hyvinvointia) sekä työn tuottavuutta ja laatua.

Yhteistyösuhteet muihin toimijoihin

EIP kuuluu samaan perheeseen kuin muut EU:n toimielimet. EIP:n, Euroopan komission, Euroopan parlamentin, Eurooppa-neuvoston ja ministerineuvoston sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitean ja Alueiden komitean välille on siten kehittynyt tiivis kumppanuus ja toimiva yhteistyösuhde. Pankki toimii saman periaatteen mukaisesti lähellä muita kansainvälisiä rahoituslaitoksia ja alueellisia kehityspankkeja.

Euroopan komission kanssa tehtävä yhteistyö on kaiken aikaa läheistä, mutta rahoitusmarkkinoiden kriisin ja talouden syvän alamäen vuoksi yhteistyö tiivistyi erityisesti vuoden 2008 lopussa. **Eurooppa-neuvostoneuvosto** kehotti aikaisemmin vuoden aikana Euroopan komissiota ja EIP:tä järjestämään aktiivisesti rahoitustukea toimille, joilla voidaan edistää kotitalouksien ja yritysten investointeja energiatehokkuuden parantamiseen ja uusiutuvien energialähteiden käyttöön. Muita aiheita olivat naapuruuspolitiikan investointiväline (Neighbourhood Investment Facility), Länsi-Balkanin investointikehys ja ylipäättään EIP-rahoituksen ja EU:n avustusten yhdistäminen mahdollisimman tehokkaalla tavalla EU:n ulkopolitiikan puitteissa. EIP:n pääjohtaja on myös osallistunut Ecofin-ministerineuvoston kuukausikokouksiin.

EIP:n aktiiviset toimenpiteet talouskriisin hillitsemiseksi kasvattivat kiinnostusta **Euroopan parlamentissa** pankin toimintoja kohtaan. Tämä näkyi tiheinä yhteyksinä ja tapaamisina parlamentin eri valiokuntien ja yksittäisten meppien kanssa. Tämän ohella EIP:n pääjohtaja esitteli totuttuun tapaan EIP-ryhmän strategiat ja toiminnot talous- ja raha-asioiden valiokunnalle sekä talousarvion valvontavaliokunnalle; ja lisäksi EIP-ryhmän toimintaa koskeva kertomus oli esillä Euroopan parlamentin täysistuntokäsittelyssä.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea sekä **alueiden komitea** toimivat Euroopan kansalaisten lähettiläinä. EIP:llä on molempien laitosten kanssa toimivat yhteistyösuhteet, joissa korostetaan tiedottamista komiteoiden jäsenistölle – työnantaja- ja työnteki-

jäorganisaatioille sekä paikallis- ja alueviranomaisille – pankin tarjoamista rahoitusmahdollisuuksista ja ohjelmista. Vuoden 2008 tiedotusaiheita olivat mm. pankin taholta saatava tuki energiarahoitukseen ja ilmastonmuutoksen hillintää tukeviin toimiin, pienrahoitustoiminta, PPP-kumppanuuksien eurooppalainen osaamiskeskus EPEC, sekä Euroopan komission kanssa käynnistettävät yhteisaloitteet.

EIP:n ja **muiden kansainvälisten rahoituslaitosten (IFI)** välinen yhteistyö 2008 oli erityisen voimakasta EIP:n ulkoisten lainamandaattien yhteydessä, jotka on annettu käytettäväksi EU:n ulkopuolisille maille vuosina 2007–2013. Euroopan komissio, EIP, EBRD ja Euroopan neuvoston kehityspankki osallistuivat yhteisin voimanponnistuksin Länsi-Balkanin infrastruktuuriohjelman toteuttamiseen, joka on tarkoitus ottaa käyttöön 2009. EIP ja EBRD ovat myös saaneet valmiiksi yhteistyösopimuksen, jolla tuetaan EBRD:n toimintojen käynnistämistä Turkissa 2009. Kansainvälisten rahoituslaitosten (IFI) ja **alueellisten kehityspankkien** ryhmittymä laati itäisille ja eteläisille naapurivaltioille yhteisen luettelon hankkeista, joita myöskin tuetaan EU:n avustusvaroista, sekä nimesivät pääjärjestäjänä toimivan IFI:n. Tällaisella yhteistyöllä voidaan välttää selvitysmenettelyissä päällekkäinen työ, kun vastuu voidaan delegoida pääjärjestäjälle. Alkuvuodesta 2009 EBRD, EIP-ryhmä ja Maailmanpankki lupasivat järjestää yhteisvoimin enimmillään 24,5 miljardin euron suuruisen tukipaketin maailmanlaajuisesta talouskriisistä kärsiville Keski- ja Itä-Euroopan maille elvyttämään pankkisektoria ja tukemaan yritysten lainansaantia.

EIP:n sekä Euroopan komission, Maailmanpankin, Maailmanpankin kansainvälisen rahoitusyhtiön IFC:n ja Afrikan kehityspankin yhteistyötä AKT-maissa vahvistettiin. Toisaalta EIP myös elvytti yhteistyösuhteitaan Euroopan alueellisten kehitysyhteistyövirastojen ja muiden rahoittajina toimivien jäsenvaltioiden kanssa EIP:n hoitaman Afrikan infrastruktuurien erityisrahaston yhteydessä. EIP ja Aasian kehityspankki valitsivat Aasin ja Latinalaisen Amerikan osalta eri yhteisrahoituksen mahdollisuuksia.

EIP:n ja Euroopan neuvoston kehityspankin suhteissa pääpaino on Euroopassa tehtävässä yhteistyössä ja yhteisrahoituksessa. Laitokset virallistivat suhteensa yhteisellä pöytäkirjalla, jossa korostetaan yhteisesti kiinnostavia aloja, eritoten kaupunkikehityksen ja -suunnittelun, inhimillisen pääoman sekä luonnon ja ympäristön osalta. Pankki myöskin sai tarkkailijan aseman Mustanmeren kaupallisessa ja kehityspankissa.

Toiminnan avoimuus ja vastuullisuus

Toiminnan avoimuus on olennainen osa vastuullista yritystoimintaa EIP:ssä. Pankki pyrkii olemaan mahdollisimman avoin edistäessään Euroopan unionin politiikkatavoitteiden toteutumista. EIP katsoo, että julkisyhteisön asemassa avoimuus organisaation päätöksentekotavoissa, työskentelytavoissa ja EU-politiikkojen toimeenpanossa on ratkaisevassa asemassa pyrittäessä parantamaan vastuullisuutta ja uskottavuutta kaikkiin kansalaisiin nähden Euroopassa ja muuallakin, joihin sen toiminta vaikuttaa.

Tietojen julkistaminen yleisölle on EIP:lle huomionarvoinen lähtökohta toteutettaessa julkilausuttua tavoitetta avoimuudesta. EIP:n Internet-sivut ovat pääkanava tietojen välittämiseen aktiivisesti yleisölle, ja ne tavoittivat noin neljä miljoonaa kävijää 2008. EIP:n tietopalvelu (InfoDesk) on ensimmäinen yhteyspiste, joka vastaa yleisöltä tuleviin kyselyihin ja tiedusteluihin. Tietopalvelu-yksikkö vastaanotti 2008 runsaat 25 000 sähköpostiosoitteeseensa osoitettua postia (ilman roskapostia). Tiedottaminen yleisölle tapahtuu EIP:n virallisen julkisuuspolitiikan mukaisesti, joka muotoiltiin ensimmäisen kerran vuonna 2006. Poliittikka perustuu olettamukselle, että tieto on avointa, ellei tietojen salaamiseen ole pakottavaa syytä. Pankki myöskin antoi poliittisen sitoumuksen tehdä julkisuuspolitiikan virallisen tarkistuksen joka kolmas vuosi. Seuraava arvio tehdään vuoden 2009 aikana. Pankki julkaisee vuosittaisen arvioinnin julkisuuspolitiikan toimeenpanon tuloksellisuudesta.

EIP pitää hyvänä, että **kansalaisjärjestöt** mukaan lukien erilaiset **NGO-järjestöt** (valtioista riippumatto-

mat järjestöt) voivat antaa arvokkaan panoksen pankin toimintapolitiikan suuntaa määriteltäessä. Ne voivat myös syventää pankin tietämystä hanketasolla erilaisista kysymyksistä, jotka liittyvät rahoitettaviin hankkeisiin. Pankki pyrkii varmistaman säännöllisen vuoropuhelun erilaisilla tilaisuuksilla. Brysselissä toimiville kansalaisjärjestöille pidettiin esimerkiksi erityinen tiedotustilaisuus pankin vuoden 2007 tuloksista heti Brysselissä lehdistölle pidetyn vuosittaisen lehdistötilaisuuden jälkeen. Pankki myös järjesti erikoistuneempia työpajoja, joista esimerkkinä ovat erikoistyyöpajat ilmastonmuutoksesta ja maantiekuljetuksista. Ja kääntäen, pankki on jatkuvasti osallistunut tilaisuuksiin, joiden järjestäjinä ovat asiakeskeiset NGO-järjestöt, jotka kampanjoivat pankin toiminoista. Nämä samaiset NGOt myös kutsuttiin 2008 pankkiin käsittelemään seuraavanlaisia erityiskysymyksiä: EIP:n ja Euroopan komission välinen yhteisymmärryspöytä EIP:n lainanantovaltuuksista kolmansille maille; ihmisoikeudet; ydinvoima ja uusiutuvat energiat; kiinteän jätteen käsittely. EIP voi luoda kannustavia kumppanuuksia erikoistuneisiin kansalais-

järjestöihin, joilla on erityisiä tavoitteita tai etuja pankin kanssa. Pankilla oli vuoden 2008 aikana tällaiset yhteistyösuhteet lahjonnanvastaista työtä tekevän Transparency International -järjestön ja Maailman luonnonsuojeluliiton (Union for the Conservation of Nature) kanssa. EIP myöskin puolsi kaivannaisteollisuuden avoimuutta ajavaa EITI-aloitetta.

Julkisesta kuulemismenettelystä on viime vuosina tullut kiinteä osa EIP:n avoimuuspolitiikkaa. Pankki toteuttaa julkisia kuulemisia konsernipolitiikasta ja useita eri sektoreita koskevista politiikoista, jotka yleisesti kiinnostavat EIP:n kaikkia sidosryhmiä. Vuonna 2008 järjestettiin julkinen kuuleminen pankin asennoitumisesta ympäristön kestävyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin ympäristö- ja sosiaalisia normeja EIP:n luotonannossa määrittävän "EIB Statement of Environmental and Social Principles and Standards"-asiakirjan mukaan. Tuloksena julkaistiin tarkistettu pöytäkirja. Hyvään lopputulokseen vaikutti paljon mukana olleiden kansalaisjärjestöjen rakentava panos, ja etenkin niiden NGO-järjestöjen, jotka yleisesti suhtautuvat erittäin kriittisesti pankin toimintaan. Pankin julkisuus- ja avoimuuspolitiikasta sekä tavasta käsitellä valituksia järjestetään yhdistetty julkinen kuuleminen vuoden 2009 aikana.

EIP:llä on vuodesta 2008 ollut käytössä virallinen **valitusmenettely**, jossa yhdistyvät parhaat toimintamallit tilivelvollisuuden toteuttamisessa. Valitusmenettelyyn sisältyvät sisäinen menettely sekä itsenäinen ja riippumaton ulkoinen toimintatapa, johon liittyy yhteistyötä Euroopan oikeusasiamiehen kanssa. Valituksen voi näin ollen tehdä suoraan pankille toimittamalla valituksen sähköpostilla erityiseen valitusosoitteeseen, tai Euroopan oikeusasiamiehelle. Vuonna 2008 käsiteltiin yhteensä 40 valitusta.

Pankilla on useita erilaisia organisaation **sisäisiä valvontaelimiä**. Hallinnon tarkastus -toiminto yhdistää yhdeksi kokonaisuudeksi molemmat keskeiset jälkikäiteisvalvontatoiminnot eli sisäisen tarkastuksen ja rahoitettavien hankkeiden arviointi -toiminnot; osastoon kuuluu myös väärinkäytösten tutkinta. Hallinnon tarkastus -toiminnolla on ratkaiseva rooli toimivi-

en valvontakäytäntöjen turvaamisessa, operatiivisen toiminnan parantamisessa sekä läpinäkyvyys- ja tilivelvollisuusprosessissa. Compliance-toiminnon (Office to the Chief Compliance Officer, OCCO) tehtävänä on valvoa, että pankki ja sen palveluksessa olevat henkilöt noudattavat toiminnassaan kaikkia sovellettavia lakeja, asetuksia, toimintataperiaatteita ja pankkitoiminnan hyviä käytäntöjä ja on eturintamassa osoittamassa eettisten sääntöjen ja integriteetin suojaa koskevien sääntöjen mahdollista noudattamatta jättämistä. Se tarkastaa etukäteen, että uudet toimintaperiaatteet, menettelyt, palvelut sekä rahoitusoperaatiot ja aiottu toiminta ovat organisaation sitovien määräysten mukaisia. OCCO myös valvoo EU:n ulkopuolella tapahtuvaa anto- ja ottolainausta (niin sanottua offshore-toimintaa). Se myös vei 2008 osaltaan eteenpäin anonyymien kantelujen suostamista epäeettisten tilanteiden esiintuomisen tai havaituista väärinkäytöksistä ilmoittamisen eli Whistle Blowing -käytäntöä niin, että toimintatavat suojelevat täysimääräisesti vihjeenantajaa.

One World Trust -järjestön vuonna 2008 julkaisema **Global Accountability** -tilivelvollisuusraportti arvioi 30 johtavan kansainvälisen toimijan, muun muassa EIP:n, vastuullisuuden ja avoimuuden käytäntöjä. One World Trust on riippumaton ajatushautomo, joka tutkii, laatii suosituksia ja toimii suuremman avoimuuden ja vastuullisuuden aikaansaamiseksi maailman johtamisessa. Järjestön vuosittainen raportti mittaa organisaatioiden tuloksellisuutta neljällä alueella: läpinäkyvyys, osallistuvuus, arviointi- ja valitusmenettelyt sekä palautteiden vastaanottaminen ja käsittely. EIP tuli yhdeksänneksi kokonaisvastuullisuudessa, ja neljänneksi kymmenen hallitustenvälisen organisaation alaryhmässä. Maininnanarvoista on myös, että läpinäkyvyyden kriteerien tuloksellisuuden osalta 30 organisaation joukosta ainoastaan EIP ja IFC ylsivät yli 70 prosenttiin, mitä pidetään vähimmäisarvona hyvillä käytännöillä.

EIP:n sääntömääräiset hallintoelimet

Hallitus

EIP:n valtuuston muodostavat kunkin 27 jäsenvaltion nimeämät ministerit, tavallisesti valtiovarainministerit. Valtuusto vahvistaa luotonantopolitiikan yleiset suuntaviivat, vuosittaisen tilinpäätöksen sekä päättää unionin ulkopuolelle suuntautuvista rahoitustoimista ja pääoman korottamisesta. Se myös nimittää hallintoneuvoston, hallituksen ja tarkastuskomitean jäsenet.

Hallintoneuvostolla on yksinomainen toimivalta päättää antolainauksesta, takauksista ja ottolainauksesta. Pankin moitteetonta hallintoa koskevan valvonnan ohella se vastaa siitä, että pankkia johdetaan perustamissopimuksen ja perussäännön määräysten sekä valtuuston vahvistamien yleisten suuntaviivo-

jen mukaisesti. Valtuusto nimittää hallintoneuvoston jäsenet viideksi vuodeksi kerrallaan jäsenvaltioiden ehdotuksesta, ja he ovat vastuussa yksinomaan pankille.

Hallintoneuvosto koostuu 28 jäsenestä, joista kukin jäsenvaltio nimeää yhden jäsenen ja Euroopan komissio yhden jäsenen. Varajäsenten lukumäärä on 18 jäsentä; usealla valtiolla on siten tehtävässä yksi yhteinen edustaja.

Hallintoneuvostossa edustettua asiantuntemusta on haluttu laajentaa tietyillä alueilla, ja hallintoneuvosto voi valita jäsenistöonsä enintään kuusi asiantuntijaa, joista kolme jäseniksi ja kolme varajäseniksi. Heidän

roolinsa on neuvoa-antava, eikä heillä ole äänivaltaa hallintoneuvoston kokouksissa.

Päätökset tehdään vähintään yhden kolmasosan äänioikeutetun jäsenen enemmistöllä, joka edustaa vähintään 50 prosenttia merkitystä pääomasta.

Hallitus on kollegiaalinen, vakinainen toimeenpaneva elin. Hallituksessa on yhdeksän jäsentä. Se vastaa puheenjohtajan alaisena ja hallintoneuvoston valvonnassa EIP:n juoksevien asioiden hoitamisesta. Se tekee hallintoneuvostolle päätösesityksiä ja varmistaa päätösten toimeenpanon. Pankin pääjohtaja toimii hallituksen puheenjohtajana. Hallituksen jäsenet vastaavat työstään yksinomaan pankille. Valtuusto nimittää jäsenet hallintoneuvoston esityksestä kuuden vuoden toimikaudeksi, joka on uudistettavissa.

Pankin perussäännön mukaan pääjohtaja on myös hallintoneuvoston puheenjohtaja.

Tarkastuskomitea on itsenäisessä asemassa ja työstään suoraan valtuustolle vastuussa oleva elin, joka tarkastaa pankin toiminnan ja kirjanpidon säännönmukaisuuden. Tarkastuskomitea antaa lausunnon tilinpäätöksestä, kun se esitetään hallintoneuvoston hyväksyttäväksi. Tarkastuskomitean kertomukset edellisen vuoden toiminnastaan lähetetään valtuustolle yhdessä hallintoneuvoston vuosikertomuksen kanssa.

Tarkastuskomitea koostuu kolmesta jäsenestä ja kolmesta huomioitsijasta, jotka valtuusto nimittää kolme vuotta kestäväksi toimikaudeksi.

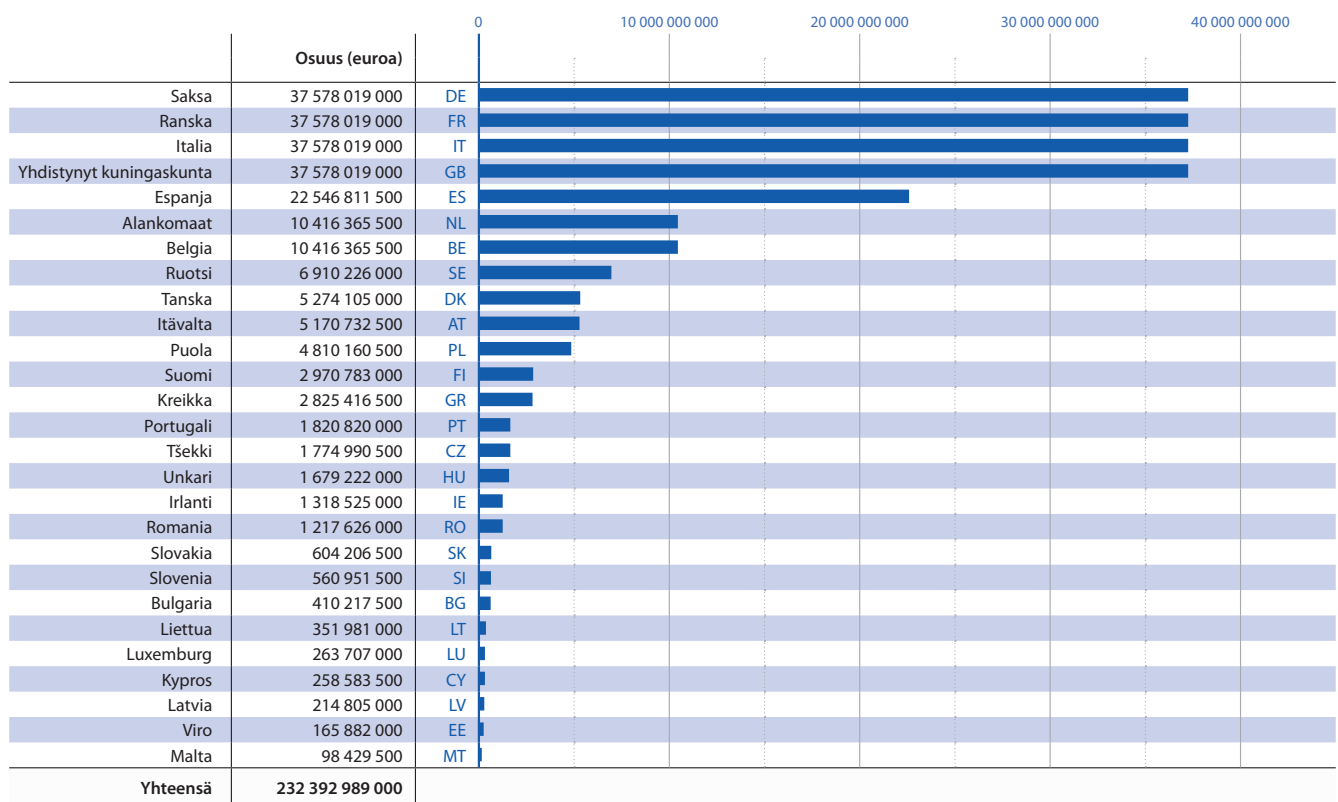
Pankin hallintoelimiä koskevat määräykset on annettu pankin perussäännössä ja työjärjestyksessä. Sääntömääräisten hallintoelinten kokoonpano, johtoryhmän jäsenten ansioluettelot sekä maksettavia palkkoja ja palkkioita koskevat lisätiedot säännöllisesti ajantasaisesti Internetissä osoitteessa www.eib.org.

Tarkastuskomitea

EIP:n pääoma maittain 1. huhtikuuta 2009

Oma pääoma: Jäsenvaltioiden osuus pankin pääomasta määräytyy siten, että pääomaosuus vastaa jokaisen valtion taloudellista painoarvoa EU:ssa (BKT:n laskemisen kautta) niiden liittyessä Euroopan unionin jäseniksi. Pankin lainanannon yläraja perussäännön mukaan on kaksi ja puoli kertaa oman pääoman verran.

Huhtikuun 1. päivänä 2009 pankin merkitty pääoma oli yli 232 miljardia euroa.

Hallitus

Hallintokollegio ja valvonta-alueiden jakautuminen

Tilanne 1. toukokuuta 2009

Organisaatio

(Tilanne 1. toukokuuta 2009)

Pääsihteeristö ja Lakiasiat

Alfonso QUEREJETA
Pääsihteeri ja Ylijohtaja - Lakiasiat

► Toimielinten väliset asiat

Dominique de CRAYENCOUR Johtaja

Oikeusasiat

► Yhteisön asiat ja rahoitusasiat; Luotonanto - Euroopan ulkopuoliset maat

Marc DUFRESNE Apulaisylijohtaja - Lakiasiat

► Luotonanto - Eurooppa

Gerhard HÜTZ Johtaja

Strategiajohto

Rémy JACOB
Ylijohtaja Talousseurannan controller ja tietohallintojohtaja

► Strategiat ja talousohjaus

Jürgen MOEHRKE Johtaja

► Viestintäasiat

Gill TUDOR Tiedottaja ja johtaja

► Tietotekniikka

Derek BARWISE Johtaja

► Kiinteistöt, jakelupalvelut ja aineistopalvelut

Patricia TIBBELS Johtaja

Rahoitusjohto - Eurooppa ja hakijamaat

Thomas HACKETT
Ylijohtaja

► Kasvua edistävät toimintavälineet

Thomas BARRETT Johtaja

► Läntinen Eurooppa

Laurent de MAUTORT Johtaja

► Espanja, Portugali

Carlos GUILLE Johtaja

► Keskinen Eurooppa

Joachim LINK Johtaja

► Adrianmeren alue

Romualdo MASSA BERNUCCI Johtaja

► Kaakkois-Eurooppa

Jean-Christophe LALOUX Johtaja

► Itämeren alue

Tilman SEIBERT Johtaja

Rahoitusjohto - Euroopan ulkopuoliset maat ja hakijamaat

Martin CURWEN
Ylijohtaja

► Euroopan naapurimaat ja kumppanuusmaat

Claudio CORTESE Johtaja

► Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren alue - Investointikehys

Patrick WALSH Johtaja

► Aasia ja Latinalainen Amerikka

Francisco de PAULA COELHO Johtaja

Lainasopimusten seuranta ja uudelleenjärjestely

Klaus TRÖMEL
Johtaja

Rahoitus ja varainhoito

Bertrand de MAZIÈRES
Ylijohtaja

► Pääomamarkkinat

Barbara BARGAGLI PETRUCCI Johtaja

► Varainhallinta

Anneli PESHKOFF Johtaja

► Toimintojen suunnittelu ja toimeenpano

Elisabeth MATIZ Johtaja

Hankkeet

Grammatiki TSINGOU-PAPADOPETROU
Ylijohtaja

► Innovointi ja kilpailukyky

Constantin CHRISTOFIDIS Johtaja

► Liikenne ja energia

Christopher HURST Johtaja

► Lähentyminen ja ympäristö

Guy CLAUSE Johtaja

► JASPERS

Augustin AURÍA Johtaja

Riskienhallinta

Pierluigi GILBERT
Ylijohtaja

► Luottoriskit

Per JEDEFORS Johtaja

► Rahoitus- ja toimintariskit

Alain GODARD Johtaja

Hallinnon tarkastus

Jan Willem van der KAAIJ
Ylitarkastaja

EIP-ryhmän compliance-toiminto

Matthias MAERTENS
Chief compliance officer

Francesco MANTEGAZZA
Apulaispäällikkö

Henkilöasiat

Michel GRILLI
Johtaja

Organisaatiokaavio, ylijohtajien ja valvontayksiköiden vastuuhenkilöiden ansioluettelot sekä henkilökunnalle maksettavia palkkoja ja palkkioita koskevat lisätiedot säännöllisesti ajantasaistettuina julkaistaan Internetissä osoitteessa www.eib.org

EIR:n sääntömääräiset hallintoelimet

EIR:n toimintaa johtavat ja sen hallinnosta vastaavat seuraavat kolme elintä:

- ⇒ Yhtiökokous, joka kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Rahaston jäseniä ovat EIP, Euroopan komissio ja 31 rahoituslaitosta;
- ⇒ Hallitus, jossa on seitsemän jäsentä ja seitsemän varajäsentä, tekee rahaston toimintaa koskevat päätökset;
- ⇒ Toimitusjohtaja, joka johtaa rahastoa rahaston perussäännön määräysten ja hallituksen antamien suuntaviivojen ja toimintaohjeiden mukaisesti.

EIR:n tilit tarkastaa tilintarkastuslautakunta, jonka muodostaa kolme yhtiökokouksen valitsemaa tilintarkastajaa, ja riippumattomat ulkopuoliset tilintarkastajat.

Yksityiskohtaiset tiedot rahaston sääntömääräisistä hallintoelimistä (kokoonpano, jäsenten ansioluettelot, palkkioperusteet) ja rakenteista (kokoonpano, ylijohdajien ja johtajien ansioluettelot, henkilöstön palkkioperusteet) säännöllisesti ajantasaistettuina ovat Internetissä osoitteessa www.eif.org.

EIR:n johto

Tilanne 24. huhtikuuta 2009

Toimitusjohtaja

Richard PELLY

Varatoimitusjohtaja

Jean-Marie MAGNETTE

► Transaktionhallinta ja asiakkuudenhallinta

John A. HOLLOWAY

Johtaja

► Valtuuksien hoito, tuotekehitys ja hautomopalvelut

Marc SCHUBLIN

Johtaja

EIP-ryhmän rahoitukseen soveltuvat hankkeet

Euroopan unionin alueella rahoituksen saanti edellyttää, että hanke palvelee vähintään yhtä seuraavista tavoitteista:

- ⇒ taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittaminen: edistämällä investointihankkeiden rahoittamista kaikilla talouden eri aloilla, missä tavoitteena on vaikuttaa edullisesti muita heikommassa asemassa olevien alueiden taloudelliseen kehitykseen
- ⇒ tieto- ja innovaatioyhteiskunnan kehittymiseen tähtäävien investointien edistäminen
- ⇒ terveydenhuolto- ja koulutusverkostojen ja -palveluiden parantaminen, sillä nämä alat ovat avainroolissa inhimillisen pääoman muodostumisessa
- ⇒ yhteisön kannalta merkittävien liikenne-, tietoliikenne- ja energiansiirtoverkkojen kehittäminen
- ⇒ ympäristön suojelu ja elämänlaadun parantaminen
- ⇒ energiahuollon turvaaminen, jossa päätoimia ovat energian järkevä käyttö, unionin omien energiavarojen tehokas hyödyntäminen uusiutuvat energiamuodot mukaan lukien, ja tuonin monipuolistaminen.

EIP-ryhmä osallistuu pk-yritysten taloudellisen toimintaympäristön kehittämiseen:

- ⇒ EIP:n keskipitkillä ja pitkäaikaisilla limiittilutoilla
- ⇒ EIR:n pääomasijoituksilla
- ⇒ EIR:n takauksilla pk-yrityksille.

Hakija- ja kumppanuusmaissa EIP on mukana toteuttamassa EU:n kehitysapu- ja kehitysyhteistyöpolitiikkaa. Se toimii:

- ⇒ Kaakkois-Euroopan ehdokasmaissa ja potentiaalisissa ehdokasmaissa, joissa edistetään vakaussopimuksen tavoitteita suuntaamalla luotonantonsa niin perusinfrastruktuurin rakentamiseen ja alueellisesti merkittäviin hankkeisiin kuin yksityissektorin kehittämiseen
- ⇒ Välimeren maissa, joissa edistetään Euroopan unionin ja Välimeren maiden kumppanuustavoitteita vuoteen 2010 mennessä toteutettavaa yhteistä tulliliittoa silmällä pitäen
- ⇒ Afrikan, Karibianmeren ja Tyynenmeren maissa (AKT), Etelä-Afrikassa sekä merentakaisissa maissa ja alueilla (MMA) perusinfrastruktuurien rakentamiseksi ja paikallisen yksityissektorin kehittämiseksi
- ⇒ Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa, joissa se tukee hankkeita, jotka ovat sekä kohdemaiden että Euroopan unionin edun mukaisia.

EIP-ryhmän osoitteet

Euroopan investointipankki

www.eib.org - info@eib.org

98-100, boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luxembourg

☎ (+352) 43 79 1

☎ (+352) 43 77 04

Ulkomaiset toimipisteet

Belgia

Rue de la loi 227 / Wetstraat 227

B-1040 Bruxelles / Brussel

☎ (+32-2) 235 00 70

☎ (+32-2) 230 58 27

Britannia

2 Royal Exchange Buildings

London EC3V 3LF

☎ (+44) 20 73 75 96 60

☎ (+44) 20 73 75 96 99

Bulgaria

2a Saborna Street

1000 Sofia

☎ (+359) 29 26 42 90

☎ (+359) 29 26 42 00

Espanja

Calle José Ortega y Gasset, 29, 5º

E-28006 Madrid

☎ (+34) 914 31 13 40

☎ (+34) 914 31 13 83

Italia

Via Sardegna 38

I-00187 Roma

☎ (+39) 06 47 19 1

☎ (+39) 06 42 87 34 38

Itävalta

Mattiellistraße 2-4

A-1040 Wien

☎ (+43-1) 505 36 76

☎ (+43-1) 505 36 74

Kreikka

1, Herodou Attikou & Vas. Sofias Ave

GR-106 74 Athens

☎ (+30-210) 68 24 517

☎ (+30-210) 68 24 520

Portugali

Avenida da Liberdade, 190-4º A

P-1250-147 Lisboa

☎ (+351) 213 42 89 89

☎ (+351) 213 47 04 87

Puola

Plac Piłsudskiego 1

PL-00078 Warszawa

☎ (+48 22) 310 05 00

☎ (+48 22) 310 05 01

Ranska

21, rue des Pyramides

F-75001 Paris

☎ (+33-1) 55 04 74 55

☎ (+33-1) 42 61 63 02

Romania

Str. Vasile Lascar 31

020492 București, Sector 1

☎ (+4021) 20 864 00

☎ (+4021) 317 90 90

Saksa

Lennéstraße 11

D-10785 Berlin

☎ (+49-30) 59 00 47 90

☎ (+49-30) 59 00 47 99

Suomi

Fabianinkatu 34

PL 517

FI-00101 Helsinki

☎ (+358) 106 18 08 30

☎ (+358) 92 78 52 29

Muutokset luetteloon pankin toimistoista ovat löydettävissä pankin Internet-sivuilta.

Egypti

6, Boulos Hanna Street
Dokki, 12311 Giza
☎ (+20-2) 33 36 65 83
☎ (+20-2) 33 36 65 84

Etelä-Afrikka

5 Greenpark Estates
27 George Storrar Drive
Groenkloof 0181 Tshwane (Pretoria)
☎ (+27-12) 425 04 60
☎ (+27-12) 425 04 70

Karibia

1, Boulevard du Général de Gaulle
F-97200 Fort-de-France
☎ (+596) 596 74 73 10
☎ (+596) 596 56 18 33

Kenia

Africa Re Centre, 5th floor
Hospital Road, PO Box 40193
KE-00100 Nairobi
☎ (+254-20) 273 52 60
☎ (+254-20) 271 32 78

Marokko

Riad Business Center
Aile sud, Immeuble S3, 4e étage
Boulevard Er-Riad
Rabat
☎ (+212) 37 56 54 60
☎ (+212) 37 56 53 93

Senegal

3, rue du Docteur Roux
BP 6935, Dakar-Plateau
☎ (+221) 338 89 43 00
☎ (+221) 338 42 97 12

Tunisia

70, avenue Mohamed V
TN-1002 Tunis
☎ (+216) 71 28 02 22
☎ (+216) 71 28 09 98

Turkki

Büyükdere Caddesi
N°195, 4th Floor
1. Levent
TR-34394 Istanbul
☎ (+90-212) 317 90 10
☎ (+90-212) 269 77 77

Uğur Mumcu Caddesi N° :88, Kat: 8
Gaziosmanpaşa
TR-06700 Ankara
☎ (+90-312) 405 60 50/51
☎ (+90-312) 446 85 05

Tyynenmeri

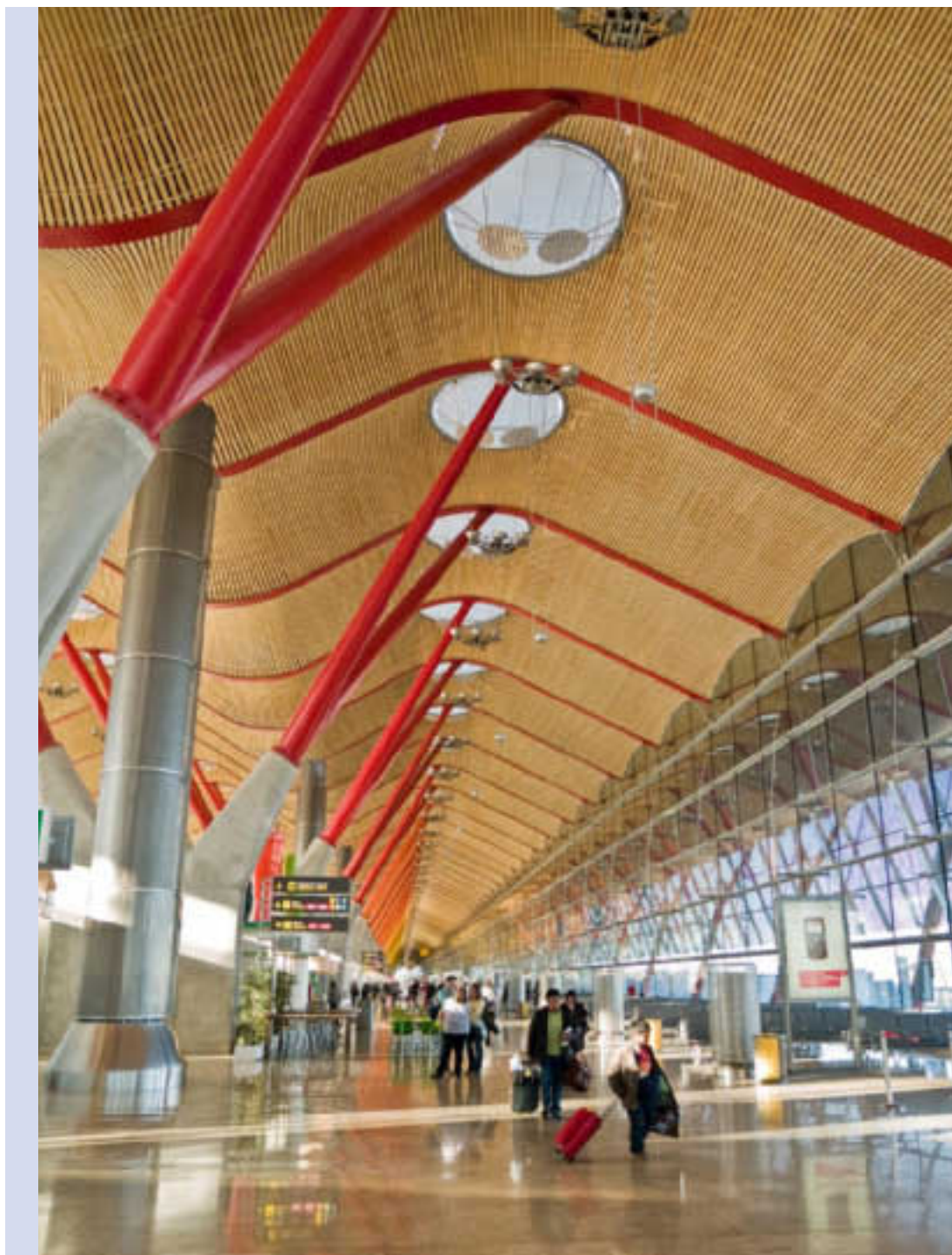
Level 31, ABN AMRO Tower
88 Phillip Street
Sydney NSW 2000
Australia
☎ (+61-2) 82 11 05 36
☎ (+61-2) 82 11 05 38

Euroopan investointirahasto

www.eif.org - ✉ info@eif.org

96, boulevard Konrad Adenauer
L-2968 Luxemburg
☎ (+352) 42 66 88 1
☎ (+352) 42 66 88 200

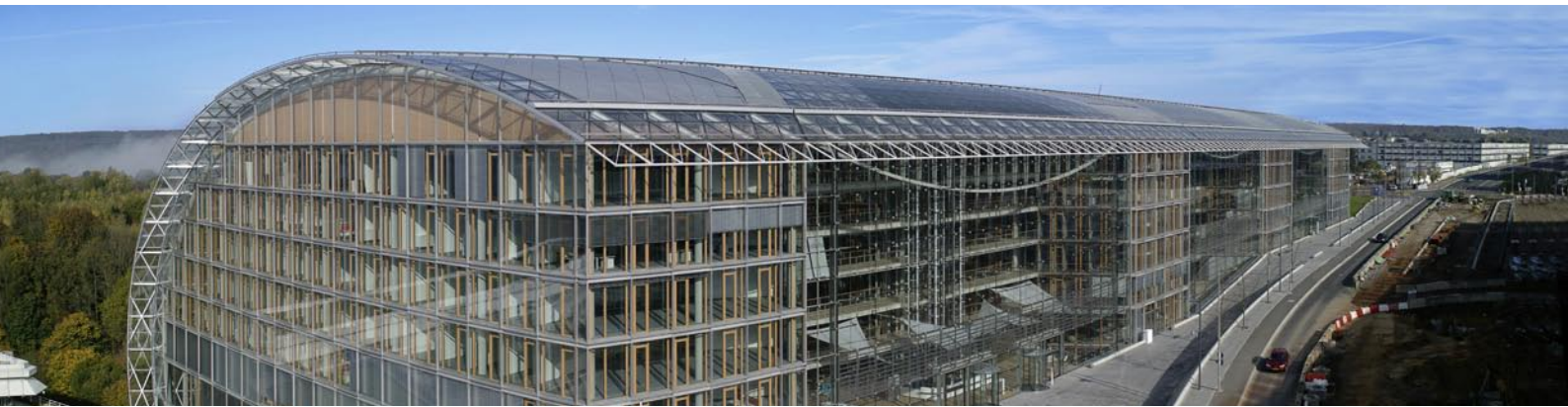

Alkuperä vaihtelee
Tämä tuote on valmistettu puusta, jota
hallinnoidaan laadun hallintajärjestelmän
mukaan. Lisätietoja on
sivustollamme www.fsc.org

0400 100 100
www.fsc.org
© 1996 Forest Stewardship Council

Valokuvat ja muu kuva-aineisto EIP:n kuvapankista.

Painettu Jouven kirjapainossa Maynessa Magno Satin -paperille kasviöljypohjaisella painoväriillä. Painopaperin sertifioitujen puukuidun osuus on varmennettu FSC-säännösten mukaisesti (Forest Stewardship Council, FSC), ja se sisältää sataprosenttisesti ensiökuitua (josta vähintään 50 prosenttia hyvinhoidetuista metsistä).

Euroopan investointipankkiryhmä • Euroopan investointipankkiryhmä • Euroopan investointipankkiryhmä • Euroopan investointipankkiryhmä

